

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX

Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 3, 1975

Nr. 257

Kopenhagos sprendimas
sovietams nemalonus

Danijos parlamento rūmuose tris dienas vykusiuose tarptautiniuose apklausinėjimuose dėl žmogaus teisių pažeidimo ir nepaisymo Sovietų Sąjungoje teisėjų tarpe buvo, tarp kitų, Simon Wiesenthal, žydas, kuris daugiau kaip ketvirtį šimtmecio pašventė nacių karo nusikaltėlių sušaudymui; žinomas dramaturgas Eugene Ionesco iš Paryžiaus, keli rusai disidentai ir keli Danijos parlamento nariai. Lūdininkų tarpe buvo dabar Paryžiuje gyvenančio rusų rašytojo Andrej Siniavsky žmona, žinomo sovietų kovotojo už žmogaus teises gen. Piotr Grigorenko sūnus A. Grigorenko ir kt.

Nors ir buvo pareikšta, kad apklausinėjimas nėra teismas ir jokio sprendimo dėl Sovietų Sąjungos nebuvo padaryta, vis dėlto buvo prieta tokių galutinių išvadų:

"Sovietų Sąjungoje minties ir žodžio laisvė suvaržyta. Nepriimtinas (prie komunistų) yra persekiojamas visose gyvenimo srityse. Judėjimo laisvė tiek krašto viduje, tiek kelionės užsienį ir emigracija yra griežtai suvaržyta. Religijos laisvė suvaržyta iš pagrindų.

"Sovietų tautinių mažumų,

Iš Gary bėga
prekybininkai

GARY, Ind. — Netoli Chicago esantis Gary miestas, administruojamas juodųjų, netenka didžiųjų krautuvų ir viešbučių. Neseniai uždarytas Holiday Inn, daug didelių krautuvų, o ateinančią savaitę likviduos savo departamentinę krautuvę ir Sears & Roebuck kompanija. Kodėl taip yra, miesto tėval atsisako komentuoti.

WASHINGTONAS. — Laukiama šią savaitę pranešimo apie Amerikos atominio reaktoriaus davimą Egiptui. Derybos tuo reikalu vyksta, ir spėjama, kad Amerika parduos du po 600 megavatų galingumo reaktorių. Atominį reaktorių buvo pažadėjęs Nixonas 1974 lankydamasis Egipte.

Kad būtų lygybė, Amerika parduos reaktorių ir Izraeliui.

Paskutiniame savo posėdyje Pavergtųjų Europos Tautų seimas išsirinko naują valdybą: pirmininkas — Stefan Korbonski (lenkas), vicepirmininkas — dr. Bronius Nemickas, generalinis sekretorius — Feliks Gadowski — (lenkas), išdininkas — Miron Butariu (rumunas). (Elta)

Belfastas. — Keturių didžiųjų Airijos krikščioniškųjų Bažnyčių atstovai paskelbė naują bendrą atsisaukimą į tikinčiųjų, kviesdami juos griežtai pasmerkti tebevykstančius žiaurumus Ulsteryje ir visomis pastangomis siekti įgyvendinti taiką ir teisingumą. Atsisaukimą pasirašė Airijos katalikų Bažnyčios primas kardinalas Conway ir presbiterijonų, metodistų bei anglikonų Bažnyčių vyriausieji vadovai.

kaip žydai, ir kitų tautų gyvybiniai interesai bei aspiracijos yra užgnaužiamos; tai ypač liečia tautines grupes, kurios neteko savo teritorijų, kaip kad Krymo totoriai ir Volgos vokiečiai.

"Svietų Sąjungos kalėjimuose, stovyklose, psichiatrinėse ligoninėse uždaryti laikomi — dažnai nežmoniškoje sąlygoje — žmonės, kurie turi būti aiškiai kvalifikuoti kaip politiniai kaliniai".

Apklausinėjimuose nebuvo tiesiogiai minimas žmogus (prof. Sacharovas, E.), kurio vardu tas apklausinėjimas buvo pavadintas. Tačiau buvo paremtas jo, Sacharovo, atsisaukimas į sovietų vyriausybę paskelbti visuotinę politinių kalinių am-

nestiją Sovietų Sąjungoje, nes tai būtų "pirmas žingsnis Helsinkio deklaracijos įgyvendinimui".

Sovietų spauda smarkiai puolė Danijos vyriausybę už tai, kad leido Danijos parlamento rūmus vartoti "antisovietinei propagandai". Atsikirtimui buvo priminta, kad tuose pat rūmuose buvo kritikuojamos ir JAV dėl Vietnamo karo.

Vienas svarbiausių punktų buvo Sacharovo pareiškimas, kad "politinė amnestija Sovietų Sąjungoje būtų nepaprastai svarbus faktorius pakeisti moralą ir politinį mūsų krašto klimatą ir svariai prisidėtų prie įtampos atleidimo tiek viduje, tiek užsienyje". (E.)

ITALŲ KOMUNISTAI ATSIŠAKO
MASKVOS KLAUSYTI

Roma. — Vakariečiai vis dažniau pastebi sovietų spaudos nepasitenkinimų italų komunistais. Bene svarbiausias žodis buvo Konstantino Zarodovo prieš tris mėnesius "Pravdoje". Anas žodis ir dabar tebekomentuojamas. Zarodovas laikomas vienu didžiausių tarptautinio komunizmo ekspertu, iš jo žodis būna gerai apgalvotas, pirma Kremliaus aukštoje sferose apsparsytas. Jis tada rašė, kad negalima pateisinti kai kurių komunistų partijų bičiuliavimosi "su negiminingom partijom ir sudarinėti neaiškias sąjungas, kompromituojant partijos ideologiją ir pasiduoti jų hegemonistiniams

je elgiai ir praktiškai. Didžiausioji komunistų partija Vakarų Europoje dabar pareiškė, kad jie nebandys nuversti krikščionių demokratų Aldo Moro vyriausybę. Kai bus balsuojamas pasitikėjimo klausimas, jie nuo balsavimo susilaikys. Jie dar tikisi, kad pavyks įtikinti krikščionis demokratų apie savo gerą intencijas, ir atėję jie nesisipriešins su jais sudaryti naują vyriausybę. Reikia dar neužmiršti, kad italų komunistai paskutiniuosiuose savivaldybių rinkimuose gavo daugiau, nei bet kada, vieną trečdali visų balsų, o Berlinguer laikomas Italijoje populiariausiu politiku.

Lalkysis atskiros linijos

Italai irgi ruošiasi Europos komunistų konferencijai Rytų Berlyne, bet jie laikysis atskiros linijos, nežada paklusti Maskvos diktatui. Neabejojama, kad ras ir sąjungininkų. Vienas tokių bus ispanų komunistai. Ispanų komunistų, veikiančių po grūdų, vadas Santiago Carrilo, ruošdamasis konferencijai, daugiausia kontaktuoja Berlinguer ir kitų kraštų komunistų vadus.

Yra ir pas italų komunistus tam tikrų ženklių, rodančių nutolimą nuo Maskvos. Pvz. tas pats "Unita" laikraštis pasmerkė Nobelio premijos paskyrimą Sacharovui, pavadindamas tai politiniu aktu, demonstracija prieš sovietus.

Enrico Berlinguer

tiksams". Visi suprato, kad tai pirmoji eilė taikoma italų komunistams. Kad tai buvo ne vien Zarodovo žodis, greit paaiškėjo, kad po kelių savaičių Brežnevas rado reikalą jį draugiškai priimti ir ilgokai išsišneketi.

Maskvos teorija paseno

Italų komunistai į tuos "Pravdos" ir Zarodovo žodžius atsakė. Partijos vadas Enrico Berlinguer savo laikrašty "Unita" tada parašė: "Noras diktuoti griežtas taisykles neturi pagrindo ir nėra reikalo. Gal kada absoliučios monolitinės taisyklės, taikomos visoms partijoms ir buvo reikalingos, bet toji teorija atgyvenusi. Reikia ir komunistams taikytis prie laiko ir situacijų reikalavimų. Mes, italai, demokratiją ir socializmą su prantame kiek kitaip, nei ją dėsto Zarodovo doktrinalinė schema".

Taip rašė tada "Unita", taip

Kuršių marse. Audrų paplauti medžiai

Arabai siūlė New
Yorkui paskolą

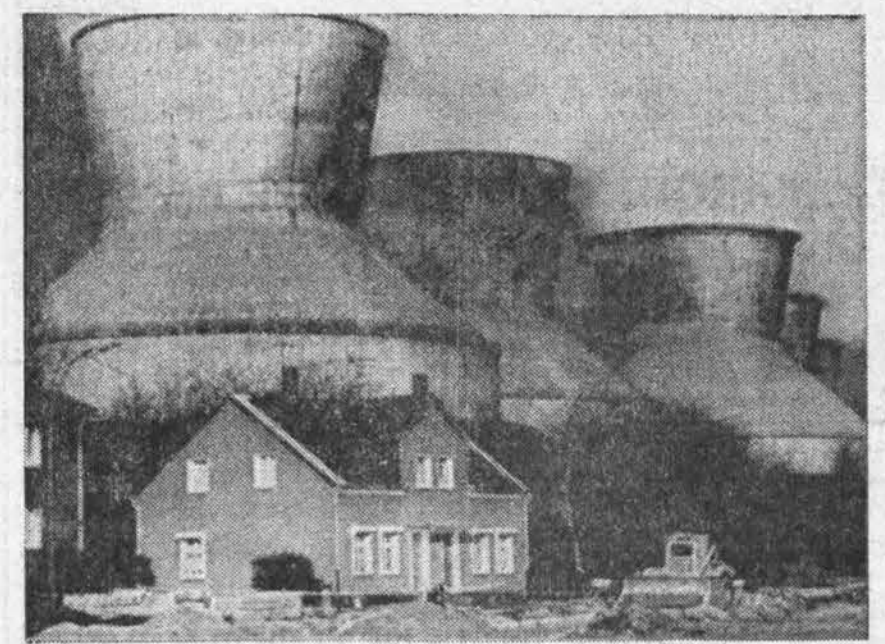
NEW YORK. — New Yorko meras Abraham Beame sako, kad viena arabų šalis pasiūlė miestui 2.7 bil. dolerių paskolą, bet jis atmetęs kaip nepriimtina. Viena iš atmetimo priežasčių buvo aukšti 8.8 procentai. Skola turėjo būti gražinta per 20 metų. Tokiu būdu miestui kainuotų 14 milijonų dolerių.

WASHINGTONAS. — CBS žiniomis, buv. prez. Nixonas 1972 Irano šachui slapta buvo pažadėjęs ir už kelis milijonus dolerių pasiūti ginklų Irako sukilėliams kurdams. Valstybės departamentas ir CIA priešinosi, bet turėjo nusileisti prezidento reidendo reikalavimui.

FORDAS SU SADATU KALBASI
FLORIDOJ

JACKSONVILLE, Fla. — Pasakutinė Egipto prezidento Sadato susistojimo vieta Amerikoje buvo Jacksonville. Atvyko jis vakar ir vėl susitiko su prezidentu Fordu. Buvo numatytas šešių valandų pasikalbėjimas ir priėmimas. Priėmimą suruošė Floridos gubernatorius demokratas Reuben Askew. Po to Sadatas pasiliks čia dar tris dienas ir pailsės po savaitės vizito, kalbų, konferencijų, priėmimų. Apsistojimo vieta Raymond Mason vilajuje. Mason turi prekybinių ryšių su Vid. Rytai.

Sadatas išskris iš Washingtono ir dar kartą apsilankys Baltuosiuose rūmuose.

Atominės jėgainės Vakarų Vokietijoje, Ruhr pramoninėje provincijoje

Bonna išperka
politinius kalinius

BERLYNAS. — Rytų Vokietija išleido į Vakarų 200 politinių kalinių. Jie daugiausia buvo teisti už mėginimą pabėgti į Vakarų Vokietiją. Kaip jau žinoma, Vakarų Vokietija yra susitarusi su Rytų Vokietija išpirkti kalinius, už kiekvieną sumokėdama tam tikrą nemažą sumą.

STAVANGER, Norvegija. — Naftos pumpavimo stoty šiaurės jūroje įvyko sprogdymas ir žuvo du norvegai ir amerikietis inžinierius, o sužeistų buvo šeši. Iš viso platformoj dirbo 71 žmogus. Toji platforma, kartu su ke liomis kitomis, yra toli nuo artimiausių krantų, 146 mylios į vakarus nuo Stavanger.

Komunistų
konferencija įvyks

BONNA. — Diplomatinčiuose sluoksniuose kalbama apie pasiektą kompromisą tarp Europos komunistų partijų ir žadama konferenciją šaukti šių metų galė arba kitų pradžioje. Yra neišspręsti tik klausimai, kurie neleidžia šaukti konferencijos tučtuojau: italų komunistų įrodinėjimas, jog Vakarų Europoje komunistai negali paimti valdžios tokiu būdu, kaip paėmė Rytų Europoje. Antra kliūtis esanti iš rumunų komunistų. Rumunai nenori, kad būtų paskelbta rezoliucija, užgirianti Helsinkio konferenciją ir visus jos nutarimus en bloc. Priešingai, rumunai nori pagrįsti ir pripažinti tik du punktus — siūlymą sustiprinti Rytų — Vakarų kontaktą ir palengvinimą keliauti tarp tų dviejų blokų. Rumunai atsisako kalbėti apie sienų neliečiamumą, nes ir iš jų dalį teritorijos pasigriebė Rusija.

Roma. — Dabartiniu metu katalikų Bažnyčioje jau dirba daugiau, negu 1,600 nuolatinųjų diakonų. Daugiausiai nuolatinųjų diakonų — 800 — yra Jungtinėse Amerikos Valstijose, Europos kraštuose dirba 450 diakonų. Nuolatiniai diakonai padeda kunigams sielovados darbuose.

Scena Beirute. Ir kam jiems reikia šaudyti?

Amerikos tankas
Havanoje

HAVANA. — Prie rūmų, kur pirmiau gyveno Kubos valdovas Fulgencio Batista, o dabar jie paversti revoliucijos muziejum, stovi amerikietiškas tankas, komunistų pagrobtas Vietname. Jo nuotrauką įsidėjo visi amerikietiški laikraščiai.

Ispanijos princas
Sacharoje

MADRIDAS. — Ispanijos princas Juan Carlos atvyko Ispanijos Sacharos sostinė Aaium, į kurį pasiruošę žengti marokiečiai.

MADRIDAS. — Ispanijos pagrindis — komunistų dominuojama demokratinė junta ir kita kairio sparno grupė, demokratinė platforma, išplatino lapelius, kuriuose reikalauja iš princo, naujo valstybės šefo, demokratinių reformų ir paleisti politinius kalinius.

Susišaudymas
Indijos — Kinijos
pasienį

NEW DELHI. — Indijos Užsienio reikalų ministerija pranešė apie susišaudymą Kinijos pasieny. Spalio 20 kina pradėjo šaudyti ir nušovė keturis pasienio sargybinius. Susišaudymas įvyko toje pačioje vietoje, šiaurės rytuose, kur 1962 visą mėnesį vyko didelio masto kautynės.

Siūlo išstoti
iš J. Tautų

WASHINGTONAS. — Sen James Allen (dem. Ala.) siūlo Amerikai pasitraukti iš Jungtinių Tautų. "Mes esame prieš rankose", sako senatorius. Jis pasiūlė sudaryti septynių asmenų Senato komitetą ir išstudijuoti Amerikos vaidmenį J. Tautose. Jis tikras, kad komitetas priims pasitraukimui. "Mes turime J. Tautose ir draugų, bet juos perbalsuoja priešai. Mes tik sumokame liūto dalį JT išlaikymui", sako senatorius.

BEIRUTAS. — Amerikos ambasada liepė visų pareigūnų šeimoms kuo greičiausiai palikti Beirutą. Šeštadienio vakare naminiame kare vien Beiruto priemiesty buvo nušauti 27 asmenys. Liukusiniai viešbučiai Holiday Inn ir St. George dega. Dega ir kiti pastatai. Premjeras Rashid Karami per televiziją vėl kalbėjo apie pasiektą paliaubą, bet niekas tuo netiki, ir mūšiai nei valandėlei nebuvo sustoję.

KALENDORIUS

Lapkričio 3: šv. Martynas, šv. Silvija, Vidmantas, Nora.

Lapkričio 4: šv. Karolis Borromeo, šv. Modesta, Arūnas, Valda.

Saulė teka 6:24, leidžias 4:44.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, galimas lietus, šiloka, apie 60 laipsnių.

PLB VALDYBA | TREČIUOSIUS METUS

Isipareigojimai bei atlikti darbai

JUOZAS SLAJUS

Santykių bei ryšių klausimas tarp centrinių organizacijų yra šnekamas jau seniai. Su aukštyr ir žemyn šokinėjanti skale tebešnekamas ir dabar. Naujoji valdyba perėmė tesiamą, bet ne užbaigtą ir šį reikalą. 1973 m. šiuo reikalu VLIK'as pasiūlė P. LB valdybai pasitarimą. Lapkričio 18 į PLB valdybos posėdį atvyko VLIK'o valdybos vicepirmininkai Jurgis Valaitis ir Aleksas Vakselis. Abipusiai šia buvo sutarta už kelių mėnesių sukvesti centrinių organizacijų (VLIK, P. LB, ALT, LK, JAV ir Kanados LB) ir diplomatijos atstovų konferenciją politinei bei koordinacinei veiklai aptarti. Taip pat buvo sutarta, kad minėti veiksniai nedelsiant turėtų sudaryti savo komisijas ir paruošti išsivijus politinės ir kitokios veiklos plano projektus, suderinti su kitomis komisijomis ir tuos projektus pateikti Lietuvos laisvinimo darbo konferencijai. PLB valdyba šiai konferencijai, įvykusiai 1974 m. kovo 24 prie New Yorko, ruošėsi rūpestingai ir ten pasiūlė detalizuotą suderinto darbo projektą. Toje konferencijoje paminėti nuotariai daugiausia buvo PLB valdybos pasiūlyti. Pagrindė tai ir buvo PLB valdybos darbų planas, kuris laukia vykdymo. Gai-

la, kad PLB valdyba tam planui vykdyti nesuranda lėšų.

1975 m. balandžio 12 ir 13 VLIK'as sukvietė tu pačių veiksmų specialią konferenciją Chicagoje, bet ši konferencija nebuvo tesinys anos konferencijos, įvykusios N. Yorke. Apie Chicago konferenciją tebežino- me iš buvusių komentaru spau- doje. Konferencijai nebeužteko laiko teigiamai išspręsti darbot- varės klausimų ir pasiekti sutar- timo, nes pasiskelbusi "reorg. bendruomenės" grupė ir atvyku- si nepakviesta sugaišino daug laiko dėl reikalavimo ją įteisinti veiksmu. Veiksmų darbo konfe- rencijos projektai dar tebeisli- suglaustose bylose.

Ne kartą valdyba užklumpa ir ne kasdieniški darbai. Pereitų metų rugp. 4 d. pirm. Nainiui per telefoną pasakė: "Kalbėkit su Australija". O iš Australijos prane- sė liūdna žinia: "Australijos vyriausybė nusprendė de jure pripažinti Lietuvos įjungimą į So- vietų Sąjungą. Prašom organi- zuoti skubią protesto akciją". Nainys tuoj budino valdybos narius, painformavo kitas organi- zacijas ir spaudą, o pirmadienį nuvyko su protestu į Australijos konsulatą Chicagoj. Protesto te- legramų priėmimą ir išsiuntimą

Svietimo tarybos pirm. Stasys Rudys kalba "Eglutės" sukaikties proga suruoštoje vaikų piešinių parodoje Chicagoje. Šalia parodos rengėja G. Meiluvienė. Nuotr. P. Maletos

organizavo vicepirm. Romas Kas- paras su jaunimo talka. Protesto akcijai efektingai buvo padary- ta visa, kas galima. Australijos prem Whitlamui už pataikavi- mą komunistams karo niekas ne- paskelbė, bet yra vilties, kad, at- teinančius rinkimus laimėjus opozicijos partijai, padaryta mū- sų tautai žala gali būti atitaisyta.

1974 m. pradžioje B. Nainys vienam posėdyje pasiūlė metu pa- baigoj suorganizuoti ekskursiją į Australijos Lietuvos dienais, į ku- rias suvažiuoja didžioji dalis vi- sos Australijos lietuvių. Pasiūly- mą valdyba priėmė ir ekskursi- jos organizavimas buvo pradė- tas. Kai kurie ALT'os valdybos nariai ir kiti sąryš su Lietuvos aneksijos pripažinimu su prie- kaištu siūlė ekskursiją atšaukti. O Australijos LB krašto valdyba ir kiti Australijos lietuviai skati- no būtinai atvažiuoti ir jų šven- tės metu pagelbėti reikšti sustip- rintą protesto akciją jų pačių krašte. B. Nainys 40 asmenų ekskursiją nuvežė.

Išvykos metu jis susitiko su Australijos LB pareigūnais, daly- vavo Australijos LB tarybos se- sijoje, su pranešimais aplankė Sydney, Canberros, Melbourne ir Adelaidės LB apylinkes. Adelai- dės skaitė pagrindinę paskaitą. Ta pačia proga pasimatė su Australijos opozicijos vadu, Ade- laidės kalbėjo televizijoje ir radi- juje, "Canberra Times" buvo iš- spausdintas jo pasikalbėjimas o- kupuotos Lietuvos reikalais. Ši išvyka buvo naudinga sustiprin- ti akcijai prieš prem. Whitlam'o žalingą nutarimą mūsų tautai ir lietuvių žadinti išsivijoti.

PLB valdyba, tesėdama savo pažadus P. Amerikos lietuviams, Kolumbijos LB švenčiant 25 me- tų jubiliejų, skyrė paramą ten koncertavusiai Kanados tautinių šokių grupei Gyvatūrai. Į ten nuvykęs (1974 m. vasario m.) PLB valdybos pirm. B. Nainys dalyvavo šventėje ir oficialiai buvo priimtas Kolumbijos pre- zidento Borerro.

Per pirmuosius dujus metus valdyba ir posėdžius buvo susirin- kusi 21 kartą. Suglaustai žvel- giant, valdyba ir juos rinkdavosi, kai reikėdavo atsakingesnio nu- tarimo. Žymioji dalis darbų at- liekama savarankiškai be posė- džių.

Jaunoji Bendruomenė

Su baime ir gailėsčių traukė- mės nuo rusiško komunizmo te- roro. Tačiau išsivijojį jau bresta- net trečioji lietuvių generacija. PLB ir mūsų visų noras bei pa- stangos išlaikyti tėvų kalbą ir tautinius pračius jaunime. Gy- venamųjų krašto mokyklos ir asi- miliavimo pastangos nemažai mūsų tautinio papildinio pasia- vina ir atitraukia nuo lietuviško kamieno. Tačiau nemažai dar y- ra puikūs lietuviško jaunimo, jau subrendusių vadovų, kurie tu- ri noro ir sugebėjimo pakeisti pa- vargius. O tokios regimė sup- laukiusius ir jaunimo kongresus, skautų stovyklas, ideologines jau- nimo organizacijas.

Jaunimo kongreso suruošimas pasauliniu mastu užima gana daug laiko, ištremto darbo ir ne- mažai finansinių išlaidų, bet ne- tenka abejoti, kad JK yra kilnus jaunųjų lietuvių pasiryžimas iš- laikyti lietuvių ilgesniam lai-

Los Angeles rugsėjo 21 d. prie Šv. Kazimiero par. salės po M. K. Ciurlionio minėjimo. Pirmoje eilėje stovi iš kairės: muz. B. Budriūnas, pianistė R. Apėkytė, kun. B. Markaitis, operos solistė V. Jonuškaitė-Leskaitienė, G. Gus- tatė ir J. Raulinaitis. Antroje eilėje: sol. J. Cėkanaušienė, A. Polikaitis ir rašytoja Alė Rūta. Nuotr. L. Briedžio

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

NAUJA VALDYBA

Los Angeles Lietuvių inžinie- rių architektų "ALIAS" skyrius rugsėjo 30 d. įvykusiam skyriaus valdybos posėdyje pasiskirstė pa- reigomis taip: valdybos pirminin- kė - Danguolė Vizgirdienė (Ma- sionytė), sek. - Gediminas Leš- kys, ižd. - Juozas Pupius. Vice- pirmininkai specialieis reika- lams: Vytautas Vidugiris, Rimvy- das Mulokas ir Edmundas Arbas. Naujoji v-ba išsipareigoja savo ka- denčijai įgyvendinti šiuos daly- kus: sudaryti tikslia, profesiniai klasifikuotą, Los Angeles ir apy- linkėse gyvenančių grietųjų mokslų ir inžinierių architektų kartoteką, kad palaikytų glaudes- nį profesinį bendradarbiavimą. Minėtų mokslų absolventai pra- šomi pateikti apie save pilnas žinias "ALIAS" skyriaus pirm. Danguolė Vizgirdienė, 3020 E. Adirondack St., Westlake Vil- lage, Ca. 91361, telef. (213) 889-7157; paremti prenumeratą ir straipsniais "Technikos Zo- džio" žurnalą, leidžiamą Chica- goje; profesionalai kviečiami pra- turinti žurnalą savo idėjomis; medžiaga siūsti tam tikslui suda- rytai prie Technikos Žodžio spau- dos sekcijai (Los Angeles): Vy- tautui Vidurigiui, kuris yra ir T.Ž. įgaliotinis Californijoje, 2723 San Nicolas Dr., Palos Verdes East Ca., 90274, Eugeni- jui Vilku ir Edmundui Arbui.

Suorganizuoti paskaitų ciklą profesionalūs klausimais jaunimui, bendradarbiaujant su lituanisti- ne mokykla ir visuomenine li- tuvių bendruomene; tuo rei-

kalu rūpinis Gediminas Leškus. Profesiniam susipažinimui nu- matyta surengti: 1975 m. lapkričio 8 d. 6:30 vakare Schlitz Bravore, Hospitality Rm., 7521 Woodman Ave., Van Nuys, Ca, susipažinimo alutis. Programoje: Los Angeles vyru kvartetąs, Vy- tauto Pluko paskaita, su skaidrė- mis iš Californijos istorijos, kar- šta vakarienė, alaus kiek kas no- ri, 5 dol. asmeniui. Bilietus užsi- sakyti pas Danguolę Vizgirdienę (213) 889-7157, Rimą Muloką (213) 368-2032; išvyka į Palm Springs, Padėkos dienos savaitga- lis, 1975 m. lapkričio 27, 28, 29 ir 30d.; programoje: golfo, teni- so, krepšinio turnyrai ir kiti sa- vaitgalio netikėtumai. Išvyką or- ganizuoja Rimvydas Mulokas, tel. (213) 368-2032; pasiūžomis sli- dinėjimo išvyka į fantastinį Mammoth resortą. Planuojama surengti grandiozinį balių na- riams ir visuomenei. 1976 m. Naujų Metų sutikimas įdomesnį ir išradingesnį atmosferą, nei iki šiol rengiami Naujų Metų sutikimai. Pelnas numatomas paskirstyti: Lietuvių fondui ir labdarai.

Reikia tikėtis, kad Los Ange- les "ALIAS" skyrius moters gar- bei skirtuose metuose, vadovau- jant energingai chemikei Dan- guolei Vizgirdienei - Masionytei kooperuojant su skyriaus v-ba, numatyta planą įgyvendins, pra- turinant išsivijus lietuvių kul- tūrinį gyvenimą, ir labiau su- glaundins lietuvių profesionalus tarpusavimi ir visuomeniniam bendradarbiavimui.

E.A.

KAKTUSAI — PASLAPTINGIAUSI AUGALAI

Nors nuo seniai įprasta manyti ir sakyti, kad kaktusai labiausiai žavi moteris, tačiau kol kas nėra nė vieno rimto mokslinio darbo apie kaktusus, kurio autorius būtų moteris. O rašyti apie juos pradėta dar praėjusio šimtmečio pradžioje. 1892 m. Vokietijoje išsikūrė kak- tusininkų draugija. Pirmas stambus ir gana išsamus veika- las — K. Šumano "Bendras kaktusų aprašymas" — buvo iš- leistas 1898-1902 m. Pamažu kaktusais susižavėjo visas pa- saulis.

Kaktusai — keisčiausi auga- lai. Jie prisitaikę gyventi tokio- se sąlygose, kur joks kitas au- galas neišgyventų. Pavyzdžiui, kai kuriose Amerikos dykumose lie- tus lyja labai retai, tačiau kak- tusai išgyvena. Jie susirauklė- ja, lyg sudžiūva, atrodo jokia gyvybė neberusena, bet vos pa- lyja - atsigauna, prašysta, suno- kina sėklas ir vėl kenčia sausrą ir kaitrą iki sekančio lietaus. Bet ne visi kaktusai gali augti ir tarpiti tokiose sąlygose. Yra ir tokių rūšių kaktusų, kurie tarpsta tik pievose arba kitų augalų pavėsyje. Jiems tiesiog-

kui. Per II PLJK-są (1972 m.) i- sisteigusios Pasaulio Lietuvių Ju- nimo s-gos (PLJS) formavimas vyksta sutartinai su LB-ne. PL- JS ryšių centras Chicagoje, ku- riam dabar vadovauja Mindaug- as Pleškys, su keletu šiam dar- bui besiaukojančių studentų, y- ra viso laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo junginys. Globalinė a- pimtini tas pasiaukojantis mūsų jaunimo darbas turėtų būti vyr- kartos žmonių matomas, supran- tamas ir remiamas. PLB valdy- ba jaunųjų darbą vertina ir pa- gal išgales jam padeda, ypač lė- šomis. Nemažas šių metų PLB valdybos rūpestis ir yra III PLJ kongresas, prasidėjęs gruodžio 20. P. Amerikoje. Visuose kra- štuose jaunimas su užsidegimu ruošia šiam kongresui planus, patys apie jį rašo ir laikraščius, girliame juos gražiai kalbančias per radijus. Jie ryžiasi, JK pasibaig- us, įvykdyti pokongresinius tau- tinės veiklos darbus. Šiam kong- resui jau savarankiškai vado- vauja pats akademinis jaunimas. Geresniam jo pasiruošimui Šiau- rės ir Pietų Amerikoje jie daro prieškongresinius suvažiavimus. PLB valdyba Jaunimo kongresą globoja ir yra išsipareigojusi ji fi- nansuoti. Nesutelkus kongresui pakankamai lėšų, gali nukentėti suplanuota kultūrinė programa ir pokongresinės lietuviškos pro- gramos planų įvykdymas. Lėšų telkimas aukomis yra vienas iš nemaloniųjų ir varginančių dar- bų. Šio uždavinio vadovui B. Nai- niui tenka nelengva ir didelė at- sakomybė.

niai saulės spinduliai pragaiš- tingi. Be to, kitų rūšių kaktu- sai gyvena ant uočių šiltame kli- mate. Džiunglėse kaktusai ka- bo ant medžių šakų, panašiai kaip ir epifitinės orchidėjos. Dykumų, juo labiau aukštų kal- nų, kaktusai žiemą kartais ge- rokai pašala. Šiaurės Amerikoje augantys kaktusai nebijo net — 20C° laipsnių šalčio.

Rožė nuostabi, bet nepaslap- tinga. Kaktusai būna jūros ežio, agurko, moliūgo, žvakidės, mo- liūgo ir kitokių įvairaus pavid- lo formų; jie būna žemaūgiai, ištęsyje ir aukšti, pasiūšaušę kaip ietininkų pulkas, dygūs kaip ekskadronas su apnuogintais karkais, standūs, sumedėję, su- sirauklėję, išberti, barzdoti, niūrūs, apsikrovę kelmeliais, pinti kaip krepšiai, panašūs į auglius, į žvėris į ginklus... Tai- gi jau dėl tokio grožio įvairu- mo daug kas myli kaktusus, bet tik nereikia liesti jų beatodai- riškai.

Šiais laikais daug kas kak- tusus augina ir jų yra tūkstan- čiai įvairių rūšių, bet ne visi žydi.

Kaip priversti kaktusą žydėti? Biologų nustatyta, kad vi- siems kaktusams vieno recepto nėra. Lengviausiai prašysta fi- lo kaktusai. Jeigu žiema šio kaktuso nesudžiūvinsime arba per daug laistydami nesusidžiū- sime, vasarą jis būtinai žydės. Šis atogražų kaktusas nepakelia šalčio. Laistomas beveik vieno- dai ištisus metus. Panašiai au- ginamas zigokaktusas, kuris pražydi sausio pradžioje. Šis kaktuso stiebas sudarytas iš mažų narelių, nepakelia labai sauso oro ir subyra. Šio kaktu- so negalima laikyti saulėje — tai miškų augalas. Prieš žydė- mą kurį laiką mažai laistomas.

Daugumai apvaliųjų spygliuo- tų kaktusų reikia ilgesnės ra- mybės, tik tada jie žydi. Aplai- mai, kaktusus priverčiama gau- siau žydėti, dažniau persodi- nant ar papildomai tręšiant. Tręšiama tik specialiu minerali- nių trąšų mišiniu, kur gausu fosforo ir labai nedaug azotinių trąšų. Kaktusus auginti nėra sudė- tinga, tačiau, tik teisingai augi- nant, jie pasipuošia stebinančio grožio žiedais. Mšks

— Vakary Vokietijoje, įvyko aštuntasis tarptautinis Fatimos kongresas. Jo tikslas — išryškin- ti švenčiausios Mergelės Marijos Fatimoje paskelbtos taikos misi- jos svarbą šiuolaikiniame pasaui- liui ir šventųjų Metų susitaikini- mo dviasioje naujai paliudyti sa- vo tikėjimą. Kongrese, tarp kitų, dalyvavo Fatimos-Leiros vysku- pas iš Portugalijos.

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western — GR 6-5100

FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET

TEL. — CA 5-7252

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS. DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

	Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje		25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur		23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje		26.00	16.00	10.00	6.50
Savaitinis		16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mazinant, pakvatinami už gautas prenu- ratas nesutūniami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsi- mokėjęs.

● Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anks- to susitarus. Redakcija už skelbi- mų turinį neatsako. Skelbimų kal- nos prisiūniamos gavus prašymą.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street

AKIU, AUSU, NOSIES IR

GERKLĖS LIGOS

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6449 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building) Tel. LU 5-6446

Priima ligonius pagal susitarimą.

Jei neatliepia, skambinti 274-8012

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

Marquette Medical Center

6132 So. Kedzie Ave.

Val.: pirm., antr., ir ketvirtad.

6 iki 7:30 val. vakaro.

Šeštad. nuo 1 iki 3 val.

Pagal susitarimą.

Ofiso telef. WA 5-2670

Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 6 popiet.

antr., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik

susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

2709 West 51st Street

TEL. GR 4-2400

Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir

ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penk-

ad. 10-4, šeštad. 10-2 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir

Emocinės Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei ne-

atliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė Akių Ligos

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKSA

VAIKŲ LIGOS

2636 West 63rd Street

Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt.

nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8

val. vak. šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3844 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS

489-4441 — LO 1-4605

Jei neatliepia, skambinti 581-1070

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai: 1902 No. Western Avenue

5214 No. Western Avenue

Valandos pagal susitarimą

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th Court, Cicero

Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad.

ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Avenue, Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienius.

Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

SOVIETŲ IR DETENTĖS PINKLESE

Planingai ir sklandžiai vyksta pasiruošimas Pasaulio lietuvių jaunimo III-jam kongresui, kuris bus 1975-1976 metų savarajio Pietų Amerikoje. Kongreso darbotvarkė jau sudaryta. Jos įrašai rodo, kad kongrese bus svarstomi pačių lietuvių išeivijos jaunimo atstovų iškelti klausimai, kurie sukasi apie lietuvių išlaikymo sąlygas. Nėra lengvas dalykas svetimo krašte išlikti lietuvių per kartų kartas. Daug lietuvių jau netekome, praturtindami savo kraują didžiasias tautas. Tačiau galime pasidžiaugti, kad JAV, bėse, Kanadoje, Pietų Amerikoje, Australijoje ir Europoje turime šaunaus idealistinio jaunimo, kuris ne tik pats ryžtasi būti gerais lietuviams, bet ir visomis išgalėmis stengiasi lietuvių perduoti savo vaikams.

Jei kongreso darbotvarkė rimtesnių sunkumų nebesukelia, tai kongresui reikalingų lėšų telkimo reikalas vis dar kelia rūpesčių. Tiesa, atsirado tikrai gerų ir nuosirdžių aukotojų, kurie klojo tūkstantines, šimtaines, kitas dešimtaines, penkines, dolerines, bet reikiamos sumos dar nesudėjo. O laiko ligi kongreso pradžios ne daug beliko. Taigi paskubėkime savo aukas įteikti ar jas padidinti.

Kaip minėjome, mūsų jaunimo kongresas žada būti ir bus tikrai lietuviškas, patriotiškas. Jo dalyviai ir vadovai — geri lietuviai, šioje srityje nesizvalga į šalį, einą tiesiu lietuviškuoju keliu ir nesiduoda apgaunami sovietinių agentų. Savo teigimui paremti pasakysime faktą, kad nebuvo ir nėra nė minties, jog i kongresą atvyktų atstovai iš okupuotosios Lietuvos.

Normaliomis gyvenimo sąlygomis, jei tauta būtų laisva, jos atstovų dalyvavimas būtų nedidutinis reikalas. Šiandien mes gerai žinome, kokie „atstovai“ būtų atstovai: okupantų agentai arba jų besąlyginiai palkikai.

Kai lietuvių jaunimo kongreso ruošėjai šį reikalą gerai suprantą ir žino savo tikslus, tenka labai apgailestauti, kad mūsų broliai latviai, kai kuriose gyvenimo ir darbo srityse mus pralenkę, ruošdami savo jaunimo kongresą, paslydo ir todėl susilaukė didesnių nemalonių. Stai kaip tas viskas įvyko.

Trečiasis viso pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyko Floreife, Belgijoje, ir tęsėsi savaitę. Laikraštis „Latvija“ paskelbė, kad i kongreso atidarymą suvažiavo 400 lietuvių iš viso pasaulio kraštų, jų tarpe nepilnas šimtas vidutinės ir senesnės emigracijos kartos atstovų. Buvo perskaityta ir diskutuota daugiau kaip tuzinas referatų. Latvių rašytojai, poetai skaitė savo kūrinius, buvo koncertai, vaidinimai. Kongresas baigtas baliumi, kuris vyko Namuro miesto kultūros centro didžiojoje salėje.

I kongresą buvo nuvykęs lietuviams gerai žinomas centrinių lietuvių organizacijų vadovas Uldis Grava. Sveikindamas kongresą, jis pabrėžė, kad „Latvijos klausimas nesąs nei išrištas, nei užmirštas. Bet kokia jėga negali atimti kiekvienai tautai priklausantių teisių pačiai spręsti savo likimą“. Savo kalbą jis baigė žodžiais: „Mes norime laisvės savo valstybėje, ne daugiau ir ne mažiau“. O lietuvių socialdemokratų pirmininkas J. Rittums, be ko kita, pasakė: „Didžiausias ateities tikslas yra nepriklausoma demokratiška Latvijos respublika. Visada ir visur reikalauji apsisprendimo teisės lietuvių tautai. Šiandieninė nelaisvė ir tautinė priespauda ir ūkinė išnaudojima

turi pakeisti nepriklausomos Latvijos gyvenimą“. Panašiai kalbėjo ir jaunimo atstovai, referatų autoriai. Tačiau buvo ir kitokių „nuomonių“.

Kažkodėl kongreso ruošėjai pakvietė su referatais ir okupuotos Latvijos „atstovus“. Iš Rygos atvykęs M. Bumanis skaitė referatą tema „Tremties analizė“. Jis pasakė, kad deportacijos Latvijoje turėjo įvykti ir kad emigracija nepajėgia susitaikyti su Sovietų valdžia, bet tauta Latvijoje, kur jau įgyvendintas socializmas, turinti „kitus interesus“. Beklausant referato paaškęjo, kad referatas yra be priekaištų solidarus su viskuo, ką komunistų valdžia yra padariusi lietuvių tautai, deportacijos ir krašto kolonizacijai rusais įskaitant.

Žinoma, M. Bumanis susilaukė griežtų protestų, todėl ir trupučių „nusileido“, pareikšdamas, kad dėl deportacijų būtų dar galima diskutuoti, nes jos vykusios Stalino laikais. Panašiai kalbėjo ir iš Rygos atstovai Rozitis. Žinoma, įdėtu lietuvių jaunimo kongreso dalyvių neįtikino, juo labiau, kad po sovietinių referatų sekė kiti, pačių lietuvių išeivijų paruošti geri referatai. Spilners vertino dabartinę padėtį Latvijoje kaip rusų vykdomą kolonizaciją. Prelegentai iš Rygos stengėsi įtikinti, kad Latvijoje „viskas tvarkoje“, samoningo rusinimo Latvijoje nėra. Tačiau diskusijų metu jie buvo „nuimti“ ir iš jų tiksliai skaniai pasijuokta. Jiems beliko pasakyti, kad „mes čia vieni kitų niekad nesuprasime“.

Kongrese vyko diskusijos „ryšių su Latvija“ reikalu. Apie kultūrinius ryšius referatų skaitė Abolins ir Lejnis. Pirmasis pareiškė, kad „šis reikalas jau seniai marksistiškai — leninistiškai įrodytas“ ir kad senoji lietuvių emigrantų karta „nori imperialistiškai keliu išlaisvinti Latviją, tremties užmačios kultūriniais ryšiais turi tikslą legalizuoti Sovietų Latvijoje buržuazinę ideologiją“. Referentas dar pridėjo, kad jo referatas parašytas Vakarų Berlyne, bet ne Rygoje ir ne Maskvoje. Žinoma, ir šis prelegentas nesulaukė pritarimo, bet vis dėlto referatas užnuodijo orą, išsukė gincus ir sugaišino laiką.

Po kongreso lietuvių išeivijos laikraščiai „Dzimitines Bals“ ir „Latvija“ pradėjo tyrinėti, iš kur lietuvių jaunimo kongrese net prelegentais atsirado Maskvos ar Rygos agentų. Paaškęjo, kad kongreso ruošėjas buvo Vokietijoje gyvenęs lietuvių jaunimas, belgų valdžios remiamas. O Belgijos vyriausybė, net dabartinį karalių įskaitant, yra Maskvos gerbėjas ir ištikimi Helsinkio konferencijos idėjų puoselėtojai. Taigi belgų valdininkai ir pasirūpinę, kad kongreso prelegentų ir dalyvių tarpe būtų ir pačių išeivijos lietuvių nepašytų atstovų iš okupuotos Latvijos, nės „tai atidengia platesnes galimybes kultūriniam bendravimui atleityje“.

Visa tai gerai parodo, kad kai kurios valstybės, detentės dvasios įtaigojamos, pamažu pradeda sukstis apie sovietinę sąsą ir virsti jų satelitais. Jos taip pat padeda Sovietams stiprinti emigrantų bendravimą su kraštu, o jų žvalgybos įstaigos „gelbsti“, ruošdamos jaunimo kongresus ar kitus parengimus. Šių faktų akivaizdę lietuviams išeiviams reikia būti labai atsargiems su detente ar panašiais vardais peršamais „bendraviniais“, nežiūrint, ar jie iš pačių lietuvių ar iš atitinkamų kraštų valdininkų išeitę. Taigi, prieš priimdami siūlomąs idėjas, jas iš visų pusių apuostykime, kad žinotumėm, kuo jos kvepia.

b. kv.

Amerikos žmonių pagalbos organizacija „Caritas“ paskelbė praėjusių metų veiklos apyskaitą. Praėjusiais metais įvairiom žmonių pagalbos programom Ameri-

koje vykdyti buvo išleista daugiau negu 360 milijonų dolerių, kuriuos surinko Amerikos vyskupijos ir įvairios katalikiškos organizacijos.

PRALOBĖS IRAKAS LINKSTA Į VAKARUS

Iš revoliucijos i turtų kaupimą

P. GAUCYS

kviečių ir pusę visam krašte savarajamų ryžių.

Irako politikos kryptis

Kodėl Irakas, taip ilgai ūkiniai ir kariniai atžvilgiai priklausę nuo Sov. Sąjungos ir būdamas taip griežtai antikapitalistinis, abi šalis siejusias per pastutinius 15 metų. JAV-bėms ši perspektyva yra šviesi, nes plėsis prekyba, investavimai ir pramonė, o netolimoje ateityje gal ir politiniai santykiai.

Nusiteikimai prieš Maskvą

Ligi šiol Iraką apginklavo sovietinio bloko šalys. Tačiau dabar Irakas daisosi ginklų įsigyti ir Vakarų šalyse. Mat, irakiečiai yra nusivylę sovietinių gaminų vadinamais. Rusų pastatyti generatoriai pasirodė menkos kokybės, jų nutiestas geležinkelis esąs nevykęs ir jį reikią perstatyti. Rusų inžinierių vadovybėje kasamas kanalas, kuris turėtų sujungti Tigro ir Eufrato upes, esąs gerokai suvėluotas. Taip pat ir politinėje srityje rusai užsitraukė Irako nepasitenkinimą ginče su Sirija dėl Eufrato vandens paskirstymo, kai Sov. Sąjunga buvo paprašyta tarpininkauti. Jai pasisakius už Siriją, Maskva buvo apkaltinta begėdiškai išdavusi Iraką.

Būdamas nepatenkintas rusų pristatoma gaminiais, Irakas linkęs daugiau jų įsigyti iš Vakarų, ypač iš JAV. Jau ir dabar Irako oro susisiekimui naudojami amerikiečių lėktuvai. Irako policija aprūpinta Chevroleto automobiliais. JAV ir Vakarų gaminiais Irake vis didėja paklausa. Taip 1972 m. Irakas importavo iš JAV už 23 milijonus dolerių įvairių gaminių, 1974 — už 283 mil. dol. Šiais metais tikimasi, kad ši suma pasieks 600 mil. dolerių. JA Valstybėse Irakas perka daug

su Persijos įlankos valstybėmis, norėdamas sukludyti toje erdvėje svetimų bazių įsteigimą. Irano šachas yra pareiškęs JAV ir Sov. Sąjungai, kad jos turi atleisti Persijos įlanką, kad jis nepagėdauja trečiųjų ten buvimo, nes įlankos valstybės gali pačios vienos ten išlaikyti taiką.

Pagalba iš Vakarų

Štai kiti Irako pasikeitusios laikysenos ženklai: vis daugiau iš naftos gaunamų lėšų panaudojama įsigyti Vakarų gaminių ir technologijų. Ligi pastarųjų laikų, išskyrus kviečių ir ryžių užpirkimus JAV-se, Irakas beveik išimtinai prekiaavo tik su Sov. Sąjunga. Irako santykiai su Egiptu ir Saudi Arabija, ligi šiol buvę labai blogi, dabar ima gerėti. Baigiama susitarti vieną milijoną egiptiečių ūkininkų perkelti į Iraką, įėjus tik tuo ūkininkai norės palikti savo namus.

Ligi šiol diplomatiniai santykiai su JAV, nutraukti 1967 m. arabų-žydų karo metu, tebėra neatnaujinti. Irako spauda JAV vis dar tebelaiko „imperialistų Nr. 1“. Irako laikysena Izraelio atžvilgiu tebėra karinga. Jis laikomas „amerikiečių imperializmo baze“. Irakas stipriai remia palestiniečius, kurie atmeta bet kokį kompromisą su Izraeliu. Ne ką geresni Irako santykiai ir su Sirija, nes abiejų kaimynų nesantaika yra gliaji įsisknijusi.

Atsargumas su Vakarais

Nors Irakas ir stengiasi pagerinti santykius su visais kaimynais, norėdamas apsaugoti savo tautinius interesus, jis tai daro labai atsargiai. Šimtai milijonų dolerių bus panaudoti naujiems naftotiekams nutiesti iš Persijos įlankos per Siriją i Viduriniojo jūra, o taip pat ir i kitą Europos pusę per Turkiją, kuri nuošaliai laikosi nuo Vidurio Rytų konfliktų. Šis pastarasis naftotiekas kainuos 300 mil. dolerių. Tuo atveju, jeigu Irako santykiai su Iranu ar Sirija pablogėtų, Irakas vis dar galėtų savo naftą eksportuoti, jei ne tuo, tai kitu naftotiekiu ir neprarasti jam gyvybiškai svarbių pajamų.

Kaip dabar matyti, Irakas yra pasiryšęs laikytis ir vykdyti tikinę raidą, besiremiamas arabiško pobūdžio socializmu ir laisva iniciatyva. Atrodo, kad jis mažiau paisys revoliucinių priemonių ir sieks tobulesnės gamybos, besinaudodamas Vakarų technologija. Ir tai jis ga-

ALGIS RUKŠĖNAS IŠKILIŲJŲ AUTORIŲ TARPE

Algis Rukšėnas

sprukti iš komunistų laivo „Sovietųskaja Litva“ ir, atsidūrus ant JAV Pakrančių Apsaugos laivo „Vigilant“, paprašyti politinio azilio.

Lietuvius Kudirka kartą i savo pastabų knygelę įrašė: „Už laisvę verta rizikuoti mirtim“. Knygos apie šį neįtikėtiną ir gėdingą įvykį modernioje JAV žurnalistinėje istorijoje autorius Algis Rukšėnas taip pat yra gimęs Lietuvoje...

Tad suprantama, kad jis asmeniškai buvo sukrėstas ir susirūpinęs tais principais, kurie buvo pažeisti, kai JAV padarė negarbingą sprendimą leisti Sovietų jūrininkams užlipti ant JAV laivo denio, kad galėtų surasti ir pasigrobtį šį okupuoto krašto vyrą, kuriam buvo pasisekę trumpam iš jų pasprukti.

Savo knygoje autorius išreiškia pasipiktinimą (anguish) dėl žiaurių mušimų, kuriuos jaunąs Kudirka patyrė nuo rusų, kurie po to jį surištą ir be sąmonės nuo „Vigilant“ denio nusigabeno i savo laivą.

Atrodo, kad jo rašymas buvo įkvėptas gilios simpatijos pavergtam lietuviui, pasirususiam aukščiausiam pastangai pasiekti laisvę laisvųjų krašte (in the Land of Free).

Lietuviams malonu, kad mūsų tautietis buvo atžymėtas kaip iškilus autorius amerikiečių tarpe.

kor.

PREMIJUOTA VIENUOLĖ MUZIKA

Ir sesuo vienuolė gali tapti moderniosios muzikos žvaigždė. Sesuo vienuolė Janet Mead, Australijoje, savo Pop muzikos stiliumi sukurtą „Tėve Mūsų“ melodiją laimėjo Jungtinių Amerik. Valstybių „auksinės gramofono plokštelės“ premiją. Jos sukurtos Tėve Mūsų melodijos plokštelė buvo parduota daugiau negu milijonas egzempliorių. Sesuo Mead taip pat gieda Adelaidės katedroje rengiamose jaunimo Mišiose, kurios yra visada labai gausiai lankomos. Klekviens sekmadienį ji praveda specialiai jaunimui skirtą Australijos radijo valandėlę, kuri yra jaunimo labai mėgiama. Sesuo Mead dabar ruošiasi išleisti visą plokštelių albumą, su Švento Rašto ir katalikų liturgijos motyvais sukurtais dainomis.

— Ar girdėjote apie mergaitę, kuri atėmė savo susižadavimą su jaunu gydytoju? Pirmiausiai ji grąžino visas dovanas. Gydytojas atsuntė mergaitę sąsąskaitą už 53 apšaukus namuose.

„Reader's Digest“ August

lės nesunkiai įvykdyti, nes kapitalų turi pakankamai. Irako vyriausybė yra nusistatčiusi privataus kapitalo dydį apriboti vienu milijonu dolerių. Irakiečiai giriąsi galėsią vadovauti arabų pasauliui savo „pažangiom“ ir „revoliucinėm“ idėjom. Bet kartu jie pažymi, kad geras revoliucionierius gali būti ir turtingas žmogus.

TRYŠ TARPŠNIAI

JONAS JASKAUSKAS

7

— Mes praleidome vieną labai svarbią smulkmeną, kurią dar nevēlu atitaisyti. Mes pamiršome, kad prie šių vakarinių papuošalų reikalingas ir atitinkamas rankinukas. Be jo jūsų tualetas bus nepilnas, bet tai jau nedaug atseis.

Tuo pačiu momentu lyg iš po žemių išdygo nauja patarnautoja, nešina batukų spalvos rankinukų.

Prekybos vedėja, pažiūrėjusi i kainą, pratarė: — Šis tik 29 doleriai 99 centai. 10 proc. nuolaidos... Na, už mūsų neapsižiūrėjimą tinkamu laiku, padarysime ne 10 proc., bet 20 proc. nuolaidos ir beliks mokėti tik 23 doleriai ir 96 centai, kuriuos galėsite sumokėti vėliau.

Janina nereikšmingai apžvelgė rankinuką ir, daug nesvarstydama, reikiamą sumą sumokėjo grynais.

Išėjus iš madų salono, Janina pajuto sąžinės prieštą.

— Tikrai darsai bloga mergaitė. Kol tėvelis tą pinigų sumą uždirbo, juk turėjo daug prakaituoti, vėliau taupyti. O aš taip lengvabūdiškai išleidau juos vieno vakaro papuošalams. Jei tėvelis būtų gyvas, tokių dalykų nedaryčiau. Vadinasi, einu prieš jo valią ir įsitikinimus. Ne tik sutikdama važiuoti i šokius su mažai pažįstamu vyru, bet dar jo sunkiai uždirbtus pinigus švaistydama. Negera esu. Dievas gali mane nubausti... Bet dabar jau per vėlu... Pinigai sumokėti ir jų nebegrąžins. Betgi tie papuošalai bus ne vienam vakarui, o ilgam laikui, — vėl svarstė reikalą, prieidama prie jo

iš kitos, sau naudingos pusės. — Bet kur aš su tais papuošalais pasirodysiu?... Paprastiems pasišokimams jie nereikalingi, o i tokį, kaip dabar pirmą kartą rengiuos, greičiausiai bus ir paskutinis kartas.

Janina ilgai svarstė, ieškodama išeities iš susidariusios būklės ir jos neradama nes, kas padaryta, jau nebeįmanoma atitaisyti. Ji jautėsi lyg pagauta kažkokios nematomos jėgos ir tekanti pasroviui, kaip maža skiedrelė nešama vandens, negalėdama pasipriešinti ar išsivaduoti.

— Gal Džimiui pasakyti, kad i tuos šokius neisiu?... Bet tada jis tikrai supyks ir mūsų draugystė baigsis... O gal iš pradžių sutikti, o vėliau pranešti, kad sergu... Tada suknėlė ir kiti papuošalai liktų visai nepanaudoti. Tokia didelė pinigų suma būtų kaip i balą įmesta, o prieš tėvelį vis tiek likčiau nusikaltusi, nes pinigai, kuriuos dabar išleidau, yra jo uždirbti ir sutaupti. Iki šiol aš dar neuždirbau nė vieno dolerio, o naudojuosi tėvelio palikimu.

Daug svarstė, daug galvojo, su niekuo pasitarti negalėjo, nes artimo žmogaus, kam savo reikalą galėtų patikėti, neturėjo. Buvo, tiesa, giminių, bet jie gyveno toli, na, ir giminytės ryšiai paskutiniu metu kažkaip atvėso. Be to, jie tų reikalų nesuprastų, o už lengvabūdišką pasielgimą tik pabartų.

Po ilgų svarstymų Janina Džimiui pranešė, kad apsisprendusi jo kvietimą priimti.

— Aš tikėjau, kad jūsų sprendimas bus teigiamas, nes žinojau, kad esate labai gera. Kai dabar girdžiu iš jūsų lūpų sutikimą, mano džiaugsmui nėra ribų.

Sužadintu balsu kalbėjo Džimis. Jis atrodė tikrai labai laimingas: akys švitėjo aiškiai pastebimu pasitenkinimu. Janina jose vėl matė tą jėgą, kurią jau ne vieną kartą buvo pastebėjusi ir kuri visada ją priverdė parausti.

Malonumų, kaip ir druska, reikia turėti su saiku.

Janina gyveno su savo buvusią auklė teta Agota, kuri turėjo visai atskirą kambarį, o virtuvę naudojo bendra. Janina nuomos iš jos nelmdavo. Senutė kartais paliedavo žolę, aprašėdavo gėles ar šlaip koki smulkų darbelį atlikdavo. Jos i viena kitos reikalus nesikišo. Jei teta Agota kada susirgėdavo, Janina ją slaugydavo ir prižiūrėdavo. Šlaip susitikdavo tik virtuvėj ir ten pasikalbėdavo.

Teta Agota papasakodavo apie savo vargus, kurių vaikystėj ir jaunystėj tekę daug iškentėti, apie Lietuvą. Jos pavaizduota Lietuva nebuvo taip žavingai graži, kokią piešdavo tėvelis, kol buvo gyvas. Pagal ją Lietuvoj buvęs tik vargas, neišbrendamas purvas ir skurdas. Gal dėl to jai viskas taip atrodė, kad ji skurde buvo gimusi, augusi, gerų dienų nemačiusi ir grožio nepastebėjusi.

Jų buvę šeši vaikai. Ji pati vyriausia. Būdamą tik aštuonerių metų, turėjusi eiti pas svetimus ganyti: reikėjo padėti tėveliams auginti mažesnius brolukus ir sesutes. Tik kai sulaukusi dvidešimties metų amžiaus ir atvažiavusi i Ameriką, tada pajutusi šviesesnes dienas. Nors ir čia reikėjo sunkiai dirbti, bet jau galėjusi nusipirkti tinkamų drabužių ir tinkamai, kaip kitos draugės, pasipuosti.

Neistėkėjo. Liko sena pana. Taip ir vargo viena. Kadangi jaunystėj buvo mačiasi vargo dar daugiau, savo dalia neisiskysdavo — buvo patenkinta.

Janina stovėjo salone pasipuostusi ir, žiūrėdama i veidrodį, sami grožėjos. Ji matė lyg ne pačią save, o kitą, ten madų salone matytą gražuolę.

Ji svajojo:

(Bus daugiau)

BALTŲ STUDIJŲ PUOSELĖJIMO DRAUGIJA

VIKTORAS NAKAS

Siomis dienomis nemažai kalbama ir rašoma apie pabaltiečių glaudų santykiavimą. Kiti net vykdo kalbėtojų ir rašytojų daromas išvadas, liečiančias tą bendradarbiavimą. Pavyzdžiui, prieš kelerius metus, Vliskas padėjo įsteigti Baltų Tautų Santalką, kuri koordinuoja pabaltiečių politinę veiklą. Kitas pavyzdys — šių metų rugpjūčio mėnesio gale, lietuvių ir latvių jaunimas Chicagoje suėjo kartu išlaikyti paskaitų, padiskutuoti ir pasilinksmiti. Džiugu pastebėti, kad lietuvių išsilavinę, kurie iš baltiečių grupių visada buvo didžiausia, stipriausia ir pajėgiausia, baigia suprasti, jog ji silpnėja ir kad nebėra protinga toliau nuo savo kitų pabaltiečių brolių šalintis. Tikslai gaila, kad kai kuriems lietuviams teko laukti iki paskutinio momento, kai dėl lietuvių sparčiai retėjančių eilių, prisireikė latvių ir estų "bendradarbiavimo" savo lietuviškiems tikslams atsiekti.

Kelios lietuvių grupės krepšiasis į latvius ir estus todėl, kad buvo idomu išigilinti i pastarųjų kultūras, pasidalinti mintimis bei pasvarstyti klausimus, kurie liečia visus pabaltiečius. Viena tokia grupė buvo mūsų mokslininkai. Lietuviai, latviai ir estai 1968 metų lapkričio mėnesį susibūrė Marylando universitete pirmajai baltų studijų konferencijai. To suvažiavimo rezultatas buvo gruodžio 1 d. steigti Baltų Studijų puoselėjimo draugiją (Association for the Advancement of Baltic Studies).

Ši draugija turi du pagrindinius tikslus. Pirmas, ji stiprina ir puoselėja pabaltiečių kultūrinę veiklą. Antra, ji ryžiasi išlaikyti baltų klausimų nagrinėjimą tarp tautinėje mokslineje plotmėje. Siekama, kad baltų studijų puoselėjimo draugija būtų inkoruota New Yorko valstijoje kaip mokslo "non-profit" organizacija. 1970 ir 1972 metais Baltų Studijų puoselėjimo draugija, (BSPD) kartu su Ohio valstybiniu universitetu, Columbus mieste suruošė baltų literatūros konferenciją. Sekančiais (73) metais, BSPD ir keli amerikiečių mokslininkai institutai, surengė simpoziumą Californijoje, tema "Baltų rolė antrajame pasauliniame kare."

Savo atskiromis pastangomis BSPD yra suruošusi keturis baltų studijų suvažiavimus, kurie vyksta kas dveji metai. Be to, ši pabaltiečių organizacija yra dalyvavusi slavių mokslininkų konferencijose ir palaiko kontaktą su daugiau kaip dvidešimčia institutų, specializuojančių Rytų Europos, Rusijos, Skandinavijos ir Vokietijos studijomis. Šiuo laiku stengiamasi ryšius užmegzti su akademiku grupėmis Europoje, Australijoje, Azijoje, Afrikoje ir Pietų Amerikoje.

Ryšių palaikymas su slavių ir kitų kraštų mokslininkais dažnai susideda iš informacijų pasidalinimo. Todėl, kiekvienos BSPD konferencijos paskaitos yra išspausdinamos ir išsiunčiamos įvairiems asmenims, bibliotekoms bei moksliniams institutams visame pasaulyje. BSPD leidžia savo žurnalą "Journal of Baltic Studies" keturis kartus i metus. Šis žurnalas yra vienintelis anglų kalba (kuris nagrinėja trijų baltų valstybių problemas. Draugijos nariai, kurie moka 20 dol. i metus nario mokesčio (studentams 7.50 dol.), gauna visus organizacijos spaudinius. Baltų Studijų puoselėjimo draugijai priklauso daugiau 600 asmenų, kurių tarpe yra kitataučiai (ne baltų) iš JAV, Kanados, P. Amerikos, Europos, Australijos ir Afrikos.

Kokie yra BSPD ateities planai? Jau minėjau ryšių sustiprinimo reikalingumą. Kitas užsiimamas, kuriuo draugija rūpinasi yra skatinti daugiau tyrinėti mūsų demografinę ir ekonominę Baltijos valstybių problemų srityse. Be to, ji ruošiasi savo penktajai konferencijai, kuri i-vyks New Yorko mieste 1976 metų gegužės 20-13 d., Kolumbijos universitete.

Baltų studijų puoselėjimo draugija veikia todėl, kad yra gana lietuvių, latvių ir estų, kurie mielai paaukvoja ilgus valandas. Nors šie žmonės dirba be jokio atlyginimo, organizacijai vis trūksta lėšų, ypač ruošiant penktą konferenciją. Todėl, BSPD mielai priims aukas. Jos yra atskaitomos nuo pajamų mokesčių. Norintys aukoti, ar gauti daugiau informacijų apie ruošiamą konferenciją Kolumbijos universitete, prašomi kreiptis pas poniją Alina Stakniene. —161 — 16 84th Ave., Jamaica, NY 11432

Kai kurie žmonės su pagrindu kritikuoja mūsų lietuvių politinių veiksmų susigrūdimą Washington, kur jie pešasi tarp savęs dėl kongresmanų malonės. Šie kritikai pastebi, kad mūsų visuomenininkai konkuruodami vienoje veiklos srityje, nekreipia gana dėmesio dviem kitom svarbiom sritim — būtent mokslininkų informavimui ir glaudžių ryšių palaikymui su spauda. Iš šio straipsnio galima matyti, kad BSPD atlieka svarbų darbą, užpildydama spragą mokslininkų informavimo srityje. Taigi ar galima abejoti, kad verta remti Baltų Studijų puoselėjimo draugiją?

Laikyk važi!

Kai Prancūzijoje, Lotaringijos Herlebu gyvenvietėje kilo gaisras, viename degančiame pastate gaisrininkai išgirdo rėkiant: "Laikyk važi!" Pasirodo, kad taip šaukė trys papūgos. Tai išgelbėjo joms gyvybę.

Solistai Genovaitė Ugianskienė ir Petras Tutinjas dainuoja duetą spalio 4 d. A. L. T. s-gos Philadelphia's skyr. parengime, minint Tautos šventę.

Nuotr. K. Cikoto

LIETUVIS IR JO LIEZUVIS

Dviejų metų vaiko liezuvis pradeda formuoti atskirus žodžius ir sakinius. Vėliau žmogaus liezuvis taip išsivysto, išsiginastikuoja, kad net akrobatu tampa.

Suaugusio žmogaus liezuvis sveria dvi uncijas. Jo ilgumas 4 coliai. Liezuviu žmogus patiria maisto skonį. Pačiu priešakinu galeliu — sūrumą, druską. Liezuviu viduriu — saldumą, cukrų, gilumą kartumą, kraštus — rūgštumą. Dantys liezuviu dideli priešai. Jis narsosi tarp dantų kaip žaltys, bet kartais jį dantys sužiedžia.

Žmogaus liezuvis yra daugelio ligų veidrodys. Gydytojai, i liezuvi pažūrėję, nustato diagnozę.

Mums daugiau rūpi liezuvis kaip kalbos įrankis. Pasitaiko visokių žmonių, visokių kalbų. Vieni daug kalba, bet labai mažai pasako. Kiti vartoja mažai žodžių — trumpai kalba, bet labai daug pasako. Turim ir tokių, kurie patys nežino, ką jie kalba, bet kalba ilgai.

Gražiosios lyties atstovų liezuviai, joms supykus, užsirusčius, ilgesni laiką tyli, nekalba.

ba. Supykusios moterys dažnai liezuvius pavaduoja, kilnodamos viena prieš kitą slyjonus.

Nuo liezuviu palaidumo, tuščio malimo žmonės stengiasi įvairiais būdais apsiginti, apsaugoti. Per susirinkimus tokius, malančius liezuviu, pertraukia replikomis.

Linkime lietuviškam liezuviui daugiau atstogauti, polisiauti, nedirbti atvalandžių. Vieną kitą kartą geru šaltu alumi apsiplauti. Atvesti, naudingos produkcijos lietuviškiems.

Ilgiausių metų, gero vėjo, kam liezuviui. G. Zenonis

IDOMŲ ELEKTRONINIAI LAIKRODĖLIAI

Dabar elektroninius laikrodėlius gamina daugelis Vakarų Europos ir Amerikos firmų. Tie laikrodukai — be rodyklių, lygiais juodais ciferblatais, abipus kurių yra du plokšti mygtukai. Paspaudus kairįjį mygtuką, ekrane pasirodo data — menuo ir diena, o paspaudus dešinįjį laikrodis rodo valandas ir minutes.

CLASSIFIED GUIDE

PROGOS — OPPORTUNITIES

Exclusive Custom Tailor Shop
Outstanding Tuxedos For Rent
By Owner. Wants to sell now. Very ill. Located in Schaumburg, Ill. Next to Woodfield. Income \$75-\$100,000 year. Plenty work for 3-4 tailors. Selling price \$25,000.
PHONE — 885-2707
After 6 o'clock call 882-9033

MISCELLANEOUS

MARLA NOREIKIENE
VYTAUTAS ZUKAUSKAS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Geros rūšies prekės, sertifikatai Automobilai, televizijos, kiti gaminiai 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TEL. — WA 5-2787

STATOME NAUJUS NAMUS

— ir —
atliekame įvairius patalynus
PETRAUSKAS & COMPANY
GENERAL CONTRACTORS
Skambinti po 6-os val. vak.
TEL. — 847-7564

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau taip pat alvytus ir perdubus dėl dujų. Įdedu vandens silytus. Kreiptis —
A. BANYIS — 447-8806

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Tarp pat. daromi VERTIMAI.
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi
PILYTYBES, PRASYMAI ir
kitokios blaizai

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plaukame ir vaškuojame visus rūšių grindis.
J. BURNIS — Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos
Radial
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

MOVING

SERNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilnas apdraudimas.
TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRIEMAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

SUBURBAN TUCKPOINTING

REMONTUOJAME MURĄ
NEMOKAMAI APSKAIČIUOJAME
Tel. — 776-0398 — 841-7579
HARRY ZILINSKI, savininkas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu miegite ir užmiesti naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir žiningai ir garantuoju.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Ivairių atsargų
825 WEST 84th PLACE
Tel. — FRONTIER 6-1852

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette Parke išnuom. 2-me aukšte kambarys. Atskiras įėjimas. Skambinti po 6 v. v. 778-0917

REAL ESTATE

Beverly Shores apylinkė — 2 myl. i pietus 79 akrai ūkis aukštoj vietoj. 8 kamb. namas, tvartas ir apie 3½ akro dydžio ežeras. — Tik \$100,000 — įmokėti \$20,000 iki \$29,000. Skola mokėt per 15 metų už 8½%. Skambinti nuo 9 val. 56th and Oakley Avenue. Call

DUBOIS REALTY

Apyl. 68-os ir Pulaski.
Savininkas parduoda liuksusinį 12-os butų apartamentinį namą. 2 po 1 mieg. ir 10 po 2 mieg. Skambinti 767-1953

Angliškis Cape Cod namas vienai šeimai gyventi. Labai geram stovyje.

Apie 28 metų senumo. Marquette pke. \$25,500. Tel. 463-7831

3 butai ir biizno pataipa. 50 p. sklypas. Brighton Pke. Mūr. namas, nebrangus. Reikia skubiai parduoti. 5 butai po 6 kamb. Marinas — medinis. \$1,100 pajamų i mėn. Prašo \$50,000. Marquette Pke.

10 butų mūrinis. Nauji įrengimai. Labai geras pajamos šalininko pašalinti geras namas. Reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS, REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRKŠIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT
Ivairūs draudimai
Maloniai jums patarnaus
BALYS BUDRAITIS
4369 Archer Ave., 254-5551
Lemonte, 135th & Archer Ave.
Tel. — 257-5841

Mums Gerai Kartu

1½ aukšto, bilzas, švarus, 20 metų mūras. 7 kamb., 4 miegamieji, valgomasis, žuolių medis, 2 vonios ir įrengtas beismontas. 2 auto garažas, graži gatvė. Marquette Pke. \$26,000.

2 butų medinis, 2 auto garažas — reikia specialisto rankų pataisyti. Marquette Parke, \$13,000.

Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šiluminiai. Centr. air conditioning. Art. Maria High. \$45,000.

1½ aukšto namas ir 2 auto garažas. Art. bažnyčios ir parko. \$18,000.

1½ aukšto 2-jo butų, 13 metų mūras. 2 auto garažas. Kambarys suaisam beismontas su patogumais. Pušų medžio porčius, \$32,000.

3 butai — 10 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai įrengtas beismontas. Per mėnesį gaunata viena butų. Art. parko \$35,700.

8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alumin. langai. \$18,000 pajamų metams. Art. mūro \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notaratas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6453 S. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite apdraudus nuo ugnies ir automobilio pa

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

Maloniai jums patarnaus "ALRON" CORP.

Auto Body Shop
Atliekame visus karoserijos darbus.
2818 W. 48th St., Chicago, Ill.
(Arti California Av.) Tel. 847-5322
Kaibame lietuviškai

Perskaite "Draugą", duo kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — MOTERYS

HEMMER

Women's garment manufacturer needs experienced hemmer on a blind stitch machine. Good benefits and starting salary.

Please call 384-1200, Ext. 273

SMOLER BROTHERS

2300 W. Wabansia Ave.
Near North & Western
An Equal Opportunity Employer

KEYPUNCH OPERATORS

Full and Part Time
35 Hr. Week. Excell. Benefits
Small Congenial Dept.
Call Tom Bonk — 454-5319

HOUSEKEEPER

LIVE-IN
FOR FRIENDLY FAMILY
IN LINCOLNWOOD
General housework. 6 days per week. Must like children. Own room, T.V. and bath. Must speak English. \$500 per month plus four weeks paid vacation.

LA 5-7010

ASK FOR MR. BEE

COOK

MUST BE EXPERIENCED.
For college sorority house. Male or female—Single or married. Good salary including 3 room house RENT FREE. Husband or Wife may hold outside job. Evanston.
CALL 861-0690

ENVELOPE MACHINE OPERATORS NEEDED

Must speak read and write English. Experience preferred, but will train. First & 2nd shifts. Good starting salary. Fringe benefits.
MILLS AMERICAN ENVELOPE CO.
4400 W. OHIO, CHICAGO, ILL.
An Equal Opportunity Employer

Housekeeper wanted

To live in. Own room and bath.
472-4107

MAIDS

FULL AND PART TIME
Only experienced should apply. For luxurious Northside Hotel.
EXCELLENT SALARY.
TEL. 248-2100

HELP WANTED — VYRAI

MACHINE OPERATORS

\$3.62 — \$4.40
Immediate opening for PUNCH PRESS and DRILL PRESS OPERATORS in the Schiller Park plant of the world's largest mechanics' hand tool manufacturer. We offer excellent job security and advancement with above average fringe benefits on day and night shift.

PHONE 678-0500
3900 Wesley Terrace
PROTO TOOL CO.
SCHILLER PARK, ILL.
An Equal Opportunity Employer M/F

BODY SHOP MAN

Exp. Body Men and Painters needed for busy So. Sub. Shop. Top pay and med. ins. plan available.
DOLTON BODY SHOP
14435 Greenwood Rd., Dolton, Ill.
841-3700

MAN WANTED

To live in, take care of house, light clean-up. Must be able to drive, also work in store doing errands & other miscellaneous work.
Call Jerry Senescu: 743-1262
10 AM to 5 PM

VYRAI IR MOTERYS

KITCHEN HELP

DISH WASHERS

CONNIE'S HEARTH & FORGE PIZZERIA
Exp. not necessary. Will train.
19 W. Ogden, Westmont 852-5776

HELP WANTED

WENDY'S OLD FASHIONED HAMBURGERS
6 So. Clark & Cedar and Rush
Apply in person 11-6, 2nd floor
6 So. Clark, Chicago

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiantai skatomaas lietuvių dienraštis. G skelbimų kaluo visiems priemamos.

Remkite "Draugą".

ŠIOS PLOKŠTELES daugeliui žmonių dar nėra žinomos, tai būtent:

Skaito **ANTANAS GUSTAITIS** ir **STASYS SANTVARAS**
Muzikines įtarpas sukomponavo ir paskambino komp. **JULIUS GAIDELIS**

Skaito A. Gustaitis:

1. Stabmeldiškoji maldelė
2. Tuščios pastangos
3. Už rojus vartų
4. Mažoji kryžkelė
5. Op, op, kas ten, Nemunėli?
6. Bendrai
7. Nostalgija

Skaito **STASYS SANTVARAS**, komp. **JULIUS GAIDELIS**

1. Medis už miesto kaminų
2. Lietuva
3. Saga
4. Pirštai
5. Tu graži
6. Lyg Suzie Wong
7. Saulės rožė

8. Didžiosios valandos
9. Sirdies auka
10. Pavasario simfonija
11. Gvazdikėlis
12. Moteriškai
13. Oh boy
14. Absoliučiai tobulai viskas eina atbulai

8. Saulkimas i saule

9. Kleopatra
10. Mylima
11. Margarita
12. Kas tu esi
13. Žmogus
14. Kalendorius

XXII

ANTRAS LITERATūros VAKARAS

Dalyvauja

ADA KARVELYTE

- A. Nevėžys, upė mano
- B. Be Motinos
- C. Ne tie varpai
- D. Sv. naktis
- E. Ne ta šalis
- F. Gimtasis sodžius
- G. Krikst baltos sniegės
- K. Ši diena
- J. Gyvenimas
- L. Aš nežinau
- M. Pasiskųmas

DR. A. SESPLAUKIS-TYRUOLIS

- A. Nemarijo legenda
- B. Gražiausioji sala
- C. O žodžio pranašė
- D. Metal
- E. Mano fronte
- F. Laisvės elegija
- G. Kraštas

GRAŽINA TULAUSKAITE-BABRAUSKIENE

- A. Plokštelė
- B. Skaitytojai

Visos šios plokštelės kainuoja po \$6.00. Gaunamos

DRAUGAS

4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629

* Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Ilnojaus gyv. moka 5% mokesčių.

Chicago Jaunimo centro Churlionio galerijoje spalio 10 d. kun. Algimantas Rezy, S. J., buvo suruošęs savo foto darbų parodą. Nuotraukos: parodos atidarymo metu svečius sveikina foto menininkas kun. Algimantas Rezy, S. J. Nuotr. D. Vakarės

PO LIETUVIŲ FONDO POSĖDŽIO

VYTAUTAS KUTKUS

Spalio 19 d. Chicago Lietuvių Fondo būstinėje buvo Lietuvių Fondo tarybos posėdis. Nors pirmas milijonas jau užbaigtas, bet Lietuvių Fondo vadovybės darbai nesumažėjo, nes Lietuvių Fondo pelnas visiems labai reikalingas ir jo dar nepakanka svarbiausiems lietuvių kultūros ir švietimo reikalams patenkinti. Lietuvių Fondo taryba ryžtasi surinkti antrąjį milijoną.

Šiam posėdyje Lietuvių Fondo investavimo komisijos narys Viktoras Naudžius pranešė, kad šiais metais numatoma apie 58,000 dol., todėl, atskaičius administracines išlaidas, Lietuvių Fondo taryba nutarė paskirti pelno skirstymo komisijai 40,000 dol. O pelno skirstymo komisija, kurią dabar sudaro pirm. dr. Kazys Ambrozaitis, sekretorius Vytautas Kamantas ir nariai — dr. Gediminas Balukas, Anatolijus Kairys, Stasys Rudys ir Liuda Germanienė, jau paskirstė ankščiau jiems leistus skirstyti 16,750 dol. Šiems reikalams: JAV LB švietimo tarybai — 4,000 dol., JAV LB Kultūros tarybai — 2,000 dol., Kantauto "Lithuanian Bibliography" — 2,000 dol., PLB III PLJ kongresui — 2,000 dol., rez. J. Jurašo mėninei veiklai remti komitetui — 2,000 dol., Lietuvių rašytojų draugijos 1975 m. premijai — 1,000 dol., Churlionio filmo produkcijai — 1,000 dol., Ped. Lit. institutui (iš Algio Stankaus fondo) — 1,000 dol. ir Lituanus Foundation — 750 dol. Taigi pelno skirstymo komisija už šiuos metus dar turi paskirstyti 23,250 dol. Šiais metais pelno skirstymo komisija truputį pakeitė tradicines pelno skirstymo gaires. Nuo dabar švietimo ir lituanistikos reikalams bus skiriama apie 25 proc., Kultūros tarybai — 25 proc., specialioms projektams — 25 proc. ir visiems kitiems reikalams — 25 proc.

Taip pat investavimo komisija pranešė, kad nuo liepos 15 d. pakeista investavimo firma. Dabar daugiau kaip pusė milijono dol. Lietuvių Fondo pinigų tvarko investavimo firma Loomis Sayles and Co.

Lietuvių Fondo tarybos posėdžiui pirmininkavo dr. Jonas Valaitis. Jis paminėjo, kad bus renkamas naujas Lietuvių Fondo tarybos prezidentas ir Lietuvių Fondo valdyba. Tačiau, nesant laiko, šie klausimai nukelti į kitą Lietuvių Fondo tarybos posėdį, kuris įvyks 1976 m. sausio 24 d. 2 val. p.p. Taip pat pirmininkas pranešė, kad JAV Lietuvių Bendruomenės taryba patvirtino paskutiniame Lietuvių Fondo suvažiavime priimtus įstatų pakeitimus ir jie dabar jau įsigalioja.

Lietuvių Fondo valdybos pirm. dr. Antanas Razma pranešė, kad Lietuvių Fondas jau surinko 1,074,474.38 dol., nors šiais metais, kaip pirmą kartą, iš anksto numatė, aukos plaukia lėčiau, nes milijono surinkimas ir pasiekimas pirmutinės pakopos savotiškai pristabdė Lietuvių Fondo augimą. Šiais metais aukų gauta dar tik 31,156.46 dol., todėl reikia vėl Lietuvių Fondo ratų sukūrimą paspartinti. Šiuo tikslu pirm.

dr. Antanas Razma parašė asmeniškus laiškus visiems Lietuvių Fondo nariams, kurių šiandien yra 3981, ragindamas surasti naujus narius arba padidinti savo įnašus. Jau atsiliepė 70 asmenų, kurie įnešė apie 9,000 dol. Apie 20 asmenų pažadėjo padidinti savo įnašus. Be to, yra paruoštas angliškai kalbantiems leidinukas, kuris neužligo bus atspausdintas ir paskleistas angliškai kalbančiųjų lietuvių tarpe. Taip pat dr. Antanas Razma parašė laiškus Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Fondo vadovaujantiems asmenims. Iš Krukonio palikimo sekančių metų pradžioje tikimasi gauti apie 100,000 dol., iš kurių apie 70,000 dol. teks Lietuvių Fondui.

1976 m. sausio 18 d. Lietuvių Fondo valdyba ruošia koncertą, kurio programą atliks solistai Stasys Baras, Dana Stankaitytė ir Jonas Vaznelis. Jiems akompa-

KALEDŲ UŽGAVENĖS

Luošo kunigo globa Brazilijos rytuose

A. SAULAITIS

Visada bus galima linksmai pasakoti apie braziliską užgavėnės, praleistas "Kaledose", nes taip vadinama Rio Grande do Norte valstijos soti Natal, ir apie "Gerojo Jėzaus" viešbutį. Čia vienoje neturtingiausių Brazilijos pakraščio valstijų sostinių karnavalas tebėra tikra liaudies šventė, užgavėnės gatvėje ir ne scenoje. Tradicinę šokių grupių ir dešimčių tūkstančių minios linksmybė pajaušina tik užkampuose išlikusių "dainių" supintą idealizuotą istorinį pasakojimą, kurių žodžiai kaip žirniai byra iš juos savaimė sukuriančio burnos, kol ji paragina ir palydi instrumentu kitas asmuo. Girdėjome ilgą istoriją apie didelės plantacijos savininką, kuris buvo geras vadovas. Kas neturi brazilisko kraujo, aišku, visos nakties šokdamas neatlaiko ir turi eiti poilsio.

Jau autobusu artėjant prie Natal miesto galima nujauti, kad čia dar neišvystęs miestas, nes ir pats žemės ūkis smėlėtoje ir akmenuotoje žemėje blogas. Kai kur yra valdžios pavyzdiniai medvilnės ūkiai, o arčiau jūros ant apsidintų rausvų kopų auga kokosų palmės. Iškyšulį tarp plačios upės ir jūros puošia prieš 350 metų statyta "Trijų karalių" tvirtovė, naujai išbaltinta ir viena geriausiai išsilaikiusių Brazilijos pilių. Pasiėkiamą per cementinį lieptą, nuo kurio vaikai nar do gaudydami įmestus pinigėlius. O prie siauro mūrų pakraščio prisiglaudusių uolų fotografą bemažai numauja didesnė jūros banga, praskiverbusi pro pajūrį saugojančias uolas.

Gerą pusdienį teko mums šiemis kunigams praleisti ieškant nakvynės. Visų pirma netoli baigai apleistos, bet istoriškai vertingos katedros pabeldžiame į vyskupo namų vartus. Pasijūre jusi į lengvai, vasariškai apsirėdusius netikėtus svečius, vyskupo motina net nedrįsta pasiūlyti nakvynės ir vos leidžia pasinaudoti telefonu. Du nakvynės savų

muos, Antanas Vasošis. Lietuvių Fondo suvažiavimas bus 1976 m. gegužės 15 d. kad iš toliau atvyktų suvažiavimo dalyviai galėtų dalyvauti tuo metu vykstančiuose operos pastatymuose.

Lietuvių Fondo vardynas, vadovaujant dr. Jonui Puzinui ir Antanui Reklaičiui, sparčiai ruošiamas. Visi Lietuvių Fondo nariai iki metinio suvažiavimo turi pasiūlyti savo nuotraukas.

Prei. P. Jatulis iki šiu metų pabaigos pasižadėjo baigti ruošti prof. Z. Ivinskio Lietuvos istorijos pirmąjį tomą.

Posėdyje buvo užsiminta ir spauda. Lietuvių Fondo valdyba, norėdama galimai daugiau pelno sutaupyti Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisijai, gerokai pakarpė spaudos išlaidas. Tarybos nariai pareigavo, kad iki šiu metų galo spaudos reikalams būtų skirta daugiau pinigų, nes tik su jos talka Lietuvių Fondas surinko pirmąjį milijoną. Spaudos talka bus reikalinga renkanti antrąjį milijoną.

Užduoties Kazys Barzdukas paruošė labai smulkia (8 lapų) Lietuvių Fondo finansinę apyskaitą 1975 m. rugsėjo 30 dienai. Norėčiau pabrėžti, kad tiek Lietuvių Fondo valdyba, tiek ir investavimo komisija deda pastangas, kad būtų kuo mažiau administracinių išlaidų ir kad kuo daugiau pelno liktu lietuvių kultūriniam ir švietimo reikalams. Be to, Lietuvių Fondo taryba dar karta prisiminė paskutinio Lietuvių Fondo suvažiavimo pakeitimą ir savo pačių nutarimą kuo greičiau, sąlygomis leidžiant, iš šerų biznio išsijungti.

400 metų senumo vienuolyne priėmė kapucinai, du priėmė salėzietai, pasijūdami likusių du i savo pažįstamo savininko "Gerojo Jėzaus" viešbutį. Brazilijoje, žinoma, priprasta įstaigas, dirbtuves pavadinti šventųjų vardais, ne tik jau senais vietovardžiais, kilusiais iš misijų stočių, bet iš pamaldumo, kad šventasis saugotų ir globotų mėsine, kepyklą, garažą, vaistinę ar panašiai. "Gerojo Jėzaus" viešbutio priekyje — didžiulė apšviesta Kristaus statula. Ir savininkas neeilinis, kaip paaiškėjo iš kalbų vėlavakare. Trys jo penkių vaikų yra augintiniai, priimti šeimoni, patikintieji "Gerojo Jėzaus" globa. Ir pamaldus vėdėjas ne tik ryžosi sumažinti mokesčių, bet iš viso jo iš svečių kunigų neėmė.

Istorinių bažnyčių likimas ir paties miesto tebeaukia moderniškesnės priežiūros. Nuo Rožančiaus šimtametės bažnyčios matyti visos uostas, už kurio baltos neapgyventos kopos. Čia iš provincijos atvažiuoja "papijos suolų" autobusai — sunkvežimiai su siaurais suolukais — su niekad jūros nematysiais kaimiečiais, kurie nustebe žiūri jūron ir stebi bangas, nedrįsdami įeiti.

Sekanti valstijos sostinė, kurios ribose yra iškyšulys arčiausias Afrikai, yra Joao Pessoa. Paraišbos valstijos centras yra ne dviejų "aukštų", kaip kiti pajūrio miestai, bet trijų aukštų miestai: ant kalvos gražiai atnaujintas senamiestis su istoriniais pastatais, atkariausėje prekybos centras, o pajūryje gyvenamieji namai. Šventadieniai XVI amžiaus šv. Pranciškaus bažnyčios šventoriuje štrėnka tikra liaudis, šokdama ir dainuodama pagal seniausius papročius. Vidų įrengtas religinio meno muziejus — tikras kultūrinis lobis, nors ir vienuolyne užkampius apžiūrėdamas abejoji, ar trijų šimtų metų senumo grindys ar laipteliai bokštą atlaikys dar vieną minutę.

parkais, kurie natūraliai veda į žavingą Tambau pajūrį. Iš čia matyti "Ponta do Seixas", kurio obeliskas pažymi Brazilijos rytinį pakraštį. Visos šiaurės rytų sostinės turi kelis šimtus gyventojų ir gerokai išsisklaidžiusios, nes aukštų namų nedaug. Mėsinėse matyti užrašai "Štandien yra banginio mėsos", ir restoranų patiekalai bei žmonių termė parodo, kiek skiriasi šio didelio krašto sritys.

Apie luošą kunigą ir jo įsteigtą bendrabutį į pili panašioje karmelito bažnyčioje teko girdėti iš abiejų "pusių." Katalikiškos šeimoms pamaldi motina pasakoją, kiek vargo miesto geriau gyvenančių moterų draugija, vyskui nuolat skųsdama luošąjį dvasiškį, rateliais besistumiantį aukų ieškoti. "Kokia gėda kunigams ir Bažnyčiai! Kaip vyskupas gali jam leisti ubagauti." Niekuo per 300 metų nepasikeitusios bažnyčios, vienuolyno ir zakristijos patalpose neseniai miręs kunigas buvo įsteigęs visuotinę prieglaudą, pats miegodamas antklodėmis atskirtame kampe lyje, kur tebesudėti jo popieriai, daiktai ir garsioji kėdė su ratais. Čia galėjo prisiglausti ir benamiai ligoniniai, ir raišiejai, ir ne-

Brangiam tėvui Lietuvoje mirus, STASI RUIBĮ ir šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Sofija Cechanavičienė, Jadvyga Dromantienė, Veronika Jučnaitienė, Marija Kupeikienė, Ona Liškūnienė, Malvina Viederienė, Franciszek Debek.

Mielai puseserei ir tetai

A. + A. Dr. ROŽEI TIJONIENEI mirus, jos vyrui, mūsų mišiam JONUI TIJONUI reiškiamo užuojautą ir kartu liūdime.

Ona Bertašienė, Rožė Mainelytė
Sigutė ir Juozas Užupiai
Nijolė, Leonas ir Linas Maskaliūnai

Mylimai motinai Lietuvoje mirus,

VANDĄ GINIOTIENĘ, JUOŽĄ ir TADĄ KOJELIUS ir jų šeimas

giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

G. ir A. Dzironai, L. Tomeckienė

Edmundas Paulauskas, C.W.2, U.S.A.

Gyveno Chicago priemiestyje.

Tragiškai žuvo helikopterio nelaimėje spalio 30 d., 1975 m., 10:19 val. ryto, sulaukęs 26 metų amžiaus.

Gimė Vokietijoje, Amerikoje išgyveno 26 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Rita (Stasiulytė), tėvai Pranas ir Ona Paulauskai, 3 seserys: Irena Paulauska, Birutė Sachė ir Sigutė Nemunaitis su šeimomis, dėdė Povilas Rukis ir dėdė-krikštas tėvas Juozas Ruokis su šeimomis, uošviai Aldona ir Juozas Stasiuliai su šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st Street. Laidotuvės įvyks antradienį, lapkričio 4 d. iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėtas į šventčiausios Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, tėvai, seserys, dėdės, uošviai ir kiti giminės.

Dėl informacijos skambinti telef. OL 2-1003.

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyriumi.

SADATO VIESNAGĖ

Egipto prezidentą Sadatą Chicago aerodrome sutiko meras Daley, senatorius Percy ir apie 20 egiptiečių. Prie Conrad Hilton viešbučio, kur buvo jo garbei vakarienė, demonstravo dvi grupės: apie 20 arabų muzulmonų, kurie smerkė Izraelį ir Sadatą nuolaidumą; demonstravo ir apie 75 žydai, kritikuodami Sadato palankumą rezolucijai prieš sionizmą Jungt. Tautose.

CHICAGOS BONAI

Meras Daley dėl New Yorko bankroto buvo sulaukęs bonų pardavimą, bet ketvirtadienį palaido apyvartan 36 mil. dol. paskolos bonų už 7% palūkanų. Pinigai bus panaudoti plėsti bibliotekos rūmus, pastatyti policijos akademiją, pastatyti sveikatos centrą ir dvi ugniagesių stotis.

turtingi studentai, pasidalindami namų ruošos darbai. "Kokia netvarkinga publika," piktinasi moteris, o šluboji, gal beraštė, įstaigos sekretorė su meile aprodo kuklias mažais langeliais vedinamas patalpas, kuriose gal daug žmonių teturėjo vieninteliu savo namus.

DRAUGAS, pirmadienis, 1975 m. lapkričio mėn. 3 d.

A. + A.

ONA PETKIENĖ

Gyveno 9333 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

Mirė spalio 31 d., 1975 m., 11:30 val. vakare.

Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Aldona Mažeikienė, du sūnūs: Zenonas ir Romas Petkai, dvi seserys: Natalija Zakarienė ir Stefanija Mažutienė ir žentas, marčios, anūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 West 71st St. Laidotuvės įvyks antradienį, lapkr. 4 d. iš koplyčios 10:30 val. ryto bus atlydėta į Gimimo šv. Mergelės Marijos parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoj gėlių prašoma aukoti šv. Mišioms arba labdarai.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laidotuvių direkt. Donald Petkus, tel. GR 6-2345.

Laidotuvių Direktoriat
MAŽEIK & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYNS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MASINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —
TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Tel. GRovehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
Laidotuvių Direktoriat
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

CHICAGOS ŽINIOS

STEVENSONAS
KANDIDATUOS

Senatorius Adlai Stevenson painformavo Cook apskr. demokratų, kad jis kandidatuosias į prezidentus 1976 m. rinkimuose.

PERSOVĖ 13 KARTŲ

Taverną bandžiusį apiplėšti jaunuolį Robertą Brown, 18 m., policija peršovė 13 kartų, kai jis bandė pabėgti pro užpakalinę duris. Brown buvo paleidęs kelis šūvius į policininkus, norėdamas juos nušauti. Kitas jo sėbrvas W. Dunn, 21 m., kuris irgi turėjo ginklą pasidavė be pasipriešinimo. Jie buvo įsibrovę trečiajame popietė į Banner Lounge, 1802 W. Lake, Chicagoje.

MIRTIS DEL SPROGIMO

Ivykus sprogimui Metric Felt Co., 1026 W. Jackson, taip apdegė G. Curtis, kad nugabentas į Cook apskr. ligoninę mirė.

DOVANOS VAIKAMS

Chicago policininkai paruošė 25,000 maišelių dovanų, kurias dalijo penktadienį prie policijos stočių ateinantiems vaikams pagal vadinamą paprotį "trick-or-treat".

SOCIALINĖ APDRAUDA TELEFONU

Daugelį socialinės apdraudos dalykų galima sutvarkyti telefonu, pašaukus savo soc. draudimo įstaigą adresu pakeisti, numatomam metinio uždario pasikeitimui, pasiteirauti apie pensijos dydį, apie mėnesinį čekį.

VAIKŲ MENO PARODA

Du šimtai piešinių, brėžinių ir kitų kūrinių iš 50 kraštų bus išstatyti vaikų meno parodoje Mokslo ir pramonės muziejuje, Chicagoje, nuo lapkr. 19 iki gruodžio 28 d.

KONCERTAS NEMOKAMAI

Mokslo ir pramonės muziejaus auditorijoje lapkr. 9 d. 3 v. p. koncertuos šiaurinės Chicago simfoninis orkestras. Įėjimas visiems nemokamas.

× **Marija Remienė**, penktosios tautinių šokių šventės komiteto narė ir banketo komisijos pirmininkė, jau pradėjo rūpintis banketo ruošimo darbais ir baigia sudaryti komisiją. Banketas numatomas McCormick salėje.

× **Stepas Zobarskas**, Woodhaven, N. Y., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar, dėkodamas už korteles, atsiuntė auką. Ačiū.

× **Simas Kudirka**, Bronx, N. Y., dėkodamas už kalėdines korteles, atsiuntė auką. Ačiū.

× **VISTOS org. atstovas Stasys Gečas** Lietuvos Dukterų Namuose, 2735 W. 71 St., kiekvieną penktadienį nuo 10 iki 2 val. duoda socialinius, teisinius patarimus pensininkams, nedarbingiems ir kt. bei surašo testamentus, išrūpina maisto korteles. Patarnavimas veltui. (sk.)

Chicago Dariaus Girėno veteranų posto ir pagalbinio vieneto nariai, besirūpiną veteranais ligoninėse.

Dalis svečių Stasio Barzduko knygos "Lietuviai savo tautoje, valstybėje, bendruomenėje" sutiktuose Kultūros židinyje, New Yorke. Knygos sutiktuose įvyko spalio 12 d.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— **Californijos universiteto** laikraštis "Daily Bruin" išspausdino ilgesnį laišką "Kojelis and Solzhénitsyn". Laiško autorė nepatenkinta laikraščiu, kad jis išspausdino Lino Kojelio karikatūrą, kurioje pavaizduota, kad grupė protestuotojų nepatenkintai kam Franco sušaudė keletą Ispanijos maistininkų, o šalia pavaizduotas Solženicynas, skelbiant, kad Sov. Rusija nukankina milijonus. Laiško autorė nepatenkinta šia karikatūra ir net teigia, kad Solženicynas yra profašistas. Demokratiškai nusiteikę studentai labai džiaugiasi puikiom Lino Kojelio karikatūra, kuriom jis demaskuoja liberalų veidmainystę ir atskleidžia komunizmo keislus.

— **Irena Tamošaitienė**, Los Angeles, Calif., meno istorikė ir germanistė, Mikalojaus Čiurlionio metuose daug pasidarbavo, kad Amerikos Vakaruose Čiurlionis būtų pristatytas amerikiečiams ir labiau pažintas pačių lietuvių. Ji drauge su Giedra Gustaitė Čiurlionio kūrinių reprodukcijų parodą suorganizavo amerikiečių galerijoje, o taip pat tokią pat parodą padėjo suruošti LB Kultūrinių popietių komiteto prarvestojė Čiurlionio akademijoje Sv. Kazimiero parapijos salėje. Apie Čiurlionį Irena Tamošaitienė taip pat kalbėjo per Los Angeles lietuvių radijo valandėlę. Irena ir Vytautas Tamošaičiai auginą sūnų, ir šių metų spalio mėnesį draugų būryje atšventė savo 20 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

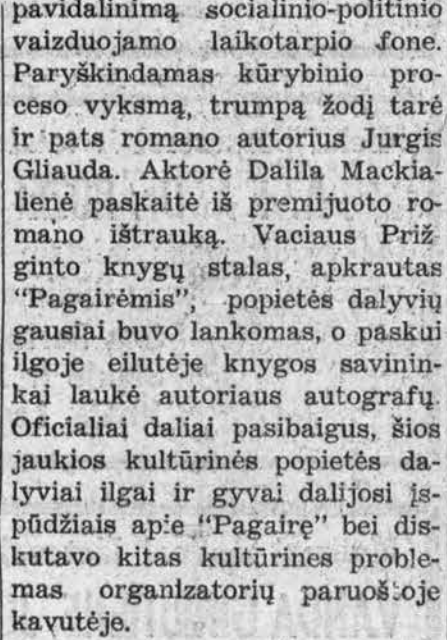
— **Inž. Stasys Bačkaitis**, instrumentacijos ir bandymų metodologijos skyriaus vedėjas JAV Transportacijos viešojo susisiekimo apsaugos administracijoje, Washington, D. C., yra pakviestas Amerikos biomechanikos darbuotojų metinėje konferencijoje skaityti paskaitą tema: "Išvystymas vaikų apsaugos parametru ir testų metodologijos, darant bandymus su beždžionėmis ir vaiko dydžio smūgio matavimui pritaikintais manekėnais automobilių avarinėje aplinkoje". Ši konferencija

su pasižymėjimu baigė Minnesotos universitetą ir gavo gydytojų laipsnį. Priešpaskutinius metus studijavo Harvardo universitete. Prieš tai ji buvo išrinkta geriausia studente ir gavo specialų diplomą su pinigine premija. Kristina labai gerai baigė Barat kolegiją Lake Forest, Ill. Šiuo metu specializuojasi radiologijoje. Californijos universitete, San Francisco. Jos tėveliai Vilija ir Eugenijus Gedgaudai gyvena prie Minneapolisio, Minnesotai, toli nuo lietuvių tautiškai didžiuojasi esanti lietuvaitė ir visur tokia prisipažįsta. Prof. dr. Eugenijus Gedgaudas yra radiologijos profesorius ir departamentu direktorius Minnesotos universitete. (K. A.)

— **Ingrida Bublėnė**, žinoma Clevelando visuomenininkė, Clevelande įvykusiam "Greater Cleveland Congress of International Women's Year" vadovavo

įvyks lapkričio 17-20 d. San Diego, Calif. Taip pat inž. Bačkaitis yra pakviestas ir duos techninę paskaitą Automobilių inžinierių sąjungos tarptautiniame suvažiavime 1976 m. vasario 23-27 dienomis Detroito, Mich., tema "Kieto kūno schemos didelės talpos digitalinio mikrorekorderio išvystymas avarinio smūgio tekms užrašymui".

— **Rašytojo Jurgio Gliaudos**, Los Angeles, Calif., premijuoto romano "Pagairės" pristatymą Sv. Kazimiero parapijos salėje suorganizavo LB Kultūrinių popietių komitetas, vadovaujamas rašytojos Alės Rūtos. Spalio 5 įvykusi kultūrinė popietė sutraukė veiki pilną salę dalyvių. Irena Tamošaitienė aptarė romano veikėjas moteris, prof. V. Juodeika panagrinėjo kompozicinę romano sąrangą ir meninį apipavidalinimą socialinio-politinio vaizduojamo laikotarpio fone. Paryškindamas kūrybinio proceso vyksmą, trumpą žodį tarė ir pats romano autorius Jurgis Gliuda. Aktorė Dalila Mackailienė paskaitė iš premijuoto romano ištrauką. Vaciaus Prižginto knygų stalas, apkrautas "Pagairėmis", popietės dalyvių gausiai buvo lankomas, o paskui ilgoje eilutėje knygos savininkai laukė autoriaus autografų. Oficialiai daliai pasibaigus, šios jaunos kultūrinės popietės dalyviai ilgai ir gyvai dalijosi išpučiais apie "Pagairę" bei diskutavo kitas kultūrinės problemos organizatorių paruoštoje kavutėje.

KANADOJE

— **Saulė Ste. Marie, Ont.**, mieste veikianti "Folk Art Council", kuriai priklauso ir vietos LB, kiekvieną rudenį rengia tradicinį derliaus balių. Programai kviečiama kuri nors etninė grupė. Valdybai pageidaujant, šiemet buvo pakviestas Hamiltono "Gyvataras", kuris pasirodė labai puikiai. Ne tik lietuviams, bet ir visiems baltiams dalyviams koncertas labai patiko. Kiekvieną šokių lydėjo ilgi audringi plojimai. Publika buvo gausi — per 1000 dalyvių. Jų tarpe buvo miesto meras.

— **Dana Pomerancaitė-Mazurkevičienė** ir **Jurij Mazurkevičius**, garsiuosius smuikininčius, plačiau straipsny aprašė dienraštis "London Free Press" rugsėjo 24 d. Jame sakoma, kad jų išvykimas iš Lietuvos yra sovietų nuostolis, o Londono, Ont., laimėjimas, nes šie žymieji smuikinininkai pradėjo dėstyti savo specialybę Western universiteto muzikos fakultete Londone. Straipsnyje apsakota biografija smuikinininkės D. Pomerancaitės, kurios gyvybę vokiečių okupacijos metu Lietuvoje išgelbėjo Kipro Petrausko šeima. Jos tėvai taip pat eja jau Kanadoje. Minimieji smuikinininkai dalyvaus KLK centro rengiamame religinės muzikos koncerte Toronto Priskėlimo šventovėje lapkričio 1 d.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

NUOTAIKOS IŠ BALFO VAJAUS CHICAGOJE

Balfas remia vargą patekusius tautiečius. Senatvės prislėgtų, netekusių laisvės, alkstančių ir vargstančių ir mūsų pagalbos laukiančių yra Sibiro tremių, Lietuvoje, Vokietijoje, Lenkijoje, kituose kraštuose. Netruksta jų ir vietoje, kuriuos ištinka nelaimės. Balfas stengiasi kiekvienam lietuviui patekusiui į vargą padėti. Balfas išgalės priklauso nuo mūsų dosnumo. Kiekvienas geros valios lietuvis gali prisidėti prie geraširdiškos pagalbos. Spalio mėnuo yra šalpos mėnuo, arti Visų Šventė, kur Lietuvoje buvo paprotys ir tradicija šelpti vargstančius. Balfas šį seną lietuvišką paprotį tęsia, skirdamas spalio mėnesį Balfą vajui. Šiuo metu Chicagoje Balfą vajus eina prie pabaigos. Balfas darbuotojai didesnę dalį lietuvių aplankė eidami nuo durų prie durų prašydami išmaldos ne sau, bet vargstančiam broliui lietuviui. Džiugu pastebėti, kad didelė dauguma tautiečių draugiškai pasitinka Balfą darbuotojus, mieliai skiria reikiama sumą Balfą šalpai, geru žodžiu atsiliepią apie Balfą darbuotojus jų pastangas, gausią laiką, o be to kai kurie Balfą darbuotojus pavašina. Retos išimty, kurie atsako prisidėti savo įnašu. Baigiantis Balfą vajui reikia tikėti, kad ir tie tautiečiai, prisimindami Visų Šventė savanoriškai prisidės nors ir mažą aukele prie vargstančių brolių — sesių šalpos.

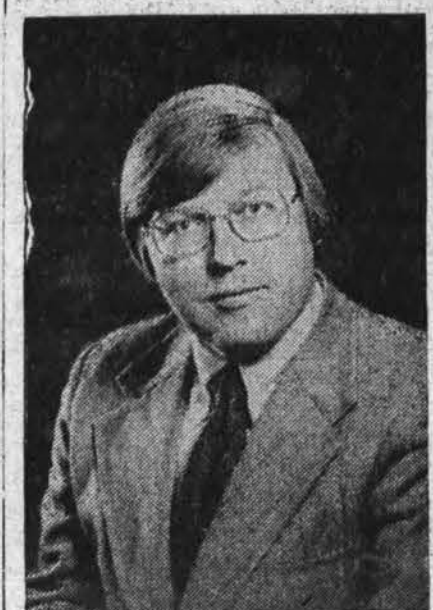
J. Kaunas

LIETUVIS VIRŠONĖSE

Jaunas lietuvis Realtor nesenai paskirtas vicepirmininku didelės Plato Foulas & Co. bendrovės, 180 N. LaSalle Street, Illinois. Jam pavesta vadovauti 50 milijonų dolerių projektui.

Projekto paskirtis sudaryti rezidencinių ir komercinių nuosavybių kompleksus investavimui.

Toms pareigoms Jurgis A. Petrulis turi specialų pasiruošimą.

Jurgis A. Petrulis

ma į patyrimą. Yra baigęs Southern Illinois universitetą. Dešimtį metų dirbo Amper Corp. Midwest Marketing vadovu. Real Estate profesijoj yra nuo 1972 metų ir per tą laiką pardavė nekilnojamo turto už daugiau kaip 12 milijonų dolerių vertės. Paskutiniu metu dirbo Berggren Realty Corp., Oak Brook, Ill., investavimo srityje.

Jurgis Petrulis gimė Kaune, Lietuvoje. Į Jungtines Amerikas Valstybes atvyko 1949 metais. Yra vedęs ir gyvena Downers Grove, Ill., o tėvai Antanas ir Veronika Petruliai — Danville, Ill. Jurgio senelis yra buvęs žymus mūsų bibliografas Aleksandras Ružancovas.

Naujam lietuviui pareigūnui aukštoje ir atsakingose pareigose linkime geriausios sėkmės.

Vikt. S.

IŠ GOLFO LAUKŲ I TAUTINIUS NAMUS

Chisagos lietuvių golfo klubas paskutiniųjų kelerių metų laikotarpyje rodo aktyvią veiklą. Vasaros metu organizuojamos išvykos bei artimesniuose golfo

laukuose įvairios golfo varžybos. Klubas turi gerokai virš šimto aktyvių narių. Klubui vadovauja darbšti valdyba, kurios pirminku yra Jonas Baris.

Po vasaros malonumų golfo laukuose, spalio 25 d. rinkomės į Lietuvii tautinius namus sezono užbaigimui, gražiam pabėdavimui. Gausiai susirinkusius svečius pasveikino klubo pirminkas J. Baris, linkėdamas giedrios nuotaikos ir šame pobūvyje. Prieš vakarienę maldą sukalbėjo dr. V. Dargis. Po skoningos vakarienės vyko nuotaikinga, pačių golfininkų išpildoma programa.

Gana gražiai "Tėviškėlę" padainavo L. Izokaitienė, I. Meilienė ir N. Paulauskaitė. Akordeonu palydėjo A. Markauskas. Vieną dainą solo padainavo A. Paulauskaitė.

Cigonų raudą, dr. Ringaus žodžiai, atliko L. Izokaitienė, I. Meilienė, N. Paulauskaitė, dr. E. Ringus, J. Talandis, A. Urba, Z. Urba, akordeonu palydint A. Markauskui.

Visus linksmiai nuteikė A. Markausko parašyti ir J. Talandžio perskaityti kupletai iš golfininkų gyvenimo. Visi gerėjosi Bely šokių, kurį profesionališkai pašoko gera šokėja K. Petrošienė.

Klubo pirm. J. Baris pažangiausias golfo žaidėjas ir individualinių varžybų laimėtojas i teikė trofejas. Po to pristatė vieną geriausių klubo žaidėjų Mark Petrošių, kuris ruošiasi profesionalo golfininko karjerai.

Mark Petrošių kandidatūrai paremti klubo nariai jau sudejo gražią sumą pinigų ir tikimasi kad jis, atlikęs nustatytus bandymus, galės dalyvauti profesionalinėse varžybose, drauge atstovaudamas lietuvius.

Mark Petrošių padėjo klubui, visiems aukotojams rėmėjams ir pareiškė, kad jeigu jam pavyks pasiekti užsibrėžto tikslo, jis gražiai reprezentuos lietuvių tautinę kultūrą ir Lietuvą.

Vakariu humoru atausu žodžiu vadovavo dr. V. Dargis, o programai J. Talandis.

Golfininkų vakaras praėjo giedroje, jaukoje nuotaikoje. Grojo "Vytis" orkestras. Reikia pripažinti, kad jaunieji orkestrantai daro didelę pažangą, gražiai ir nuotaikingai groja ir dainuoja pramogines dainas.

Veikė laimės šulinys ir čia buvo sumesta vienas kitas desėtas geram tikslui.

Kaip minėjau, programa buvo paruošta ir atleikama daugumoje golfininkų ir golfininkų žmonių. Ir ateiityje reikėtų tokiuose baliuose lengvo žanro, nuotai kingų programų, tik, žinoma, gal kiek geriau jas paruošti ir atlikti.

Chicago lietuvių golfo klubas savo veikla ir užmojais rikiuojasi į aktyvių organizacijų gretas, apjungdamas didelę dalį ir jaunų žmonių.

Jurgis Janušaitis

OPIUMO UŽ 2 MIL. DOL.

Policija rado opiumo ir kitų narkotikų už 2 mil. dol., kai padarė kratą R. Brown, 21 m. bute 2322 N. Melvina, Chicagoje. Brown buvo sekamas dvi savaites ir dabar areštuotas.

NAUJIEJI 1976

KALENDORIAI

Atėinančių naujų metų kalendoriai bus greitai siunčiami visiems DRAUGO skaitytojams. Jei kai kurie norėtų dar daugiau kalendorių, prašome užėti į administraciją ar prašyti per paštą. Kaina 50 centų asmeniškai pasilimant ir 75 centai, jei per paštą prašysite.

Rašykite: DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629.

× **Rekolekijos** liet. moterims įvyksta lapkričio 7-9 d. Cenacle vienuolyne, Chicagoje. Joms vadovaus prel. dr. V. Balčiūnas. Skubiai registruotis: Dr. Jonė Meškauskienė PR 6-9801 (pr.)